

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1863.

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 31.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΠΟΛΑΙΟΤΗΤΟΣ.

ΤΕΣΣΑΡΑΣ ακριβώς μ. Χρ. αιώνας και τέσσαρα μετά τον θάνατον Ιωάννου του Χρυσοστόμου έτη, κατείχε τα σκήπτρα της ευρυχώρου, πλήν και ουχι άταράχου, Βυζαντινής Αυτοκρατορίας Θεοδοσίος Β΄ ο Μικρός, άπορφανισθείς του πατρός του Άρκαδίου εις ήλικίαν όκτώ έτών. Καθό δέ λίαν ανήλικος, έπεδόθη εις εκκλησιαστικάς μελέτας και εις την αντιγραφην του Ψαλτηρίου, έγκαταλιπόν τας ήνίας του Κράτους πρώτον μόν εις τον ύπουργόν αυτού Ανθέμιον, άνδρα διακρινόμενον επί στρατιωτική ίκανότητι και πολιτική έμπειρία, και δεύτερον εις την κηδεμόνα και αδελφήν αυτού Πουλχερίαν, γυναίκα θεοσεβή εις άκρον, σώφρονα και έμπειρον περι τó κυβερνάιν.

Η ενάρετος αυτή γυνή έδίδασκε καθ' έκάστην εις τον νεαρόν βασιλέα τον πρός την θρησκείαν και την πατρίδα έρωτα, και τας λοιπάς άρετάς της τέχνης του βασιλεύειν συντελεί προς έκδοσιν διαταγμάτων επ' αγαθοεργώ σκοπώ, ιδίως δέ έκτισε πολλάς ίεράς Μονάς, εν αίς και τον περιφανέστατον ναόν των Βλαχερνών. Κατά μέγα δέ μέρος εις τον εύσεβή περι τά πάτρια δόγματα της χρηστής ταύτης ήγεμονίδος ζήλον χρεωστέεται ή συγκάλεσις της Γ΄ και Δ΄ Οίκουμηνικής Συνόδου.

Άπαντες οί ιστορικοί θαυμάζουσι μόν την εύσέβειαν του Θεοδοσίου, ουχ ήττον όμως κατακρίνουσιν αυτόν ως άμελούντα των πολιτικών ύποθέσεων, και ως ύπογράφοντα πολλάκις δόγματα χωρίς να γινώσκη τó εν αυτοίς περιεχόμενον. Λέγεται μάλιστα ότι ήμεγάλως λυπούμενη επί τή έπιπολαιότητι ταύτη του αδελφού της Πουλχερία, θέλουσα να καταδείξη αυτόν τó άτοπον των πράξεών του,

τῷ έδωκεν ήμέραν τινά να ύπογράψη δόγμα, δι' ου κατεδικάζετο ή σύζυγος αυτού Εύδοκία δια βίου δούλη· άφοϋ δέ ύπέγραψεν αυτό ο νεαρός ήγεμών χωρίς να τó παρατηρήση, τότε ή Πουλχερία τον παρεκάλεσε να αναγνώση τó έμπεριεχόμενον, και τον ενουθέτησεν ίνα μη του λοιπού άβασανίστως ύπογράψη.

Επιτραπέιτω ήμιν να διηγηθώμεν την ουχι άμοιρον περιπετειάς ιστορίαν της συζεύξεως του Θεοδοσίου μετά της Αθηναίδος και του λυπηρού αυτής τέλους. (1)

Η Εύδοκία ήτο θυγάτηρ σοφοϋ τινος Αθηναίου, Λεοντίου καλουμένου, και με έκπληξίν της ειδεν έαυτην άποκληρουμένην της πατρικής ουκ εύκαταφρονήτου περιουσίας, κατά θέλησιν αυτού του ίδιου πατρός της, όστις εις μόν τους δύο αδελφούς της Βαλέριον και Αέτιον αφήκεν όλην του την περιουσίαν, εις αυτήν δέ, αντί παντός άλλου πλούτου, μόνον την τύχην της και εκατόν χρυσοϋς δαρεικοϋς, των όποίων επίσης απεστέρησαν αυτήν οί αδελφοί της.

Προσδραμούσα εις Κωνσταντινούπολιν με την εκ μητρός θείαν της ίνα εύρη δικαιοσύνην παρά τή τότε διοίκουση τó Κράτος, τή έμφρονι Πουλχερία, κατέλυσε εις την οικίαν του φιλομούσου Παυλίνου, αξιωματικού της αύλης, δν τοσοϋτον ηύνόει ο Θεοδοσίος, ώστε ουδέν μυστικόν απέκρυπτεν απ' αυτού. Αρχαία γνωριμία και φιλία συνέδεε τον φιλόσοφον Παυλίνον μετά της ώραίας και σεμνης Αθηναίδος, επ' ῶ και ύπεσχέθη όπως συντελέση όλαις δυνάμεσιν όπως διεξαχθή κατ εύχην ή ύπόθεσις της.

Παρουσιασθείσα δέ εν τέλει δι' αυτού εις την Αϋλήν ή Αθηναίς, προσείλκυσε εις έαυτην δια τε τó κάλλος, τó

(1) Τό ιστορικόν, τούτο ίδε έκθετόμενον λεπτομερώς και εν τῷ ΚΑ φυλλαδίῳ του Δ έτους της Έπταλόφου.

πνεῦμα καὶ τὴν παιδείαν τῆς, τὰ βλέμματα τῆς Αὐγοῦστας τοσοῦτον, ὥστε ἐκρίθη ἀξία τοῦ βασιλικοῦ θρόνου, νυμφευθεῖσα, συμπράττοντος τοῦ Παυλίνου, τὸν Θεοδοσίον, ἀφ’ οὗ πρότερον, ἐξαγιασθεῖσα διὰ τοῦ ἱεροῦ βαπτίσματος, μετωνομάσθη Εὐδοκία. Σχέσεις ἐπομένως ἐγγνωμότητος, καὶ πολὺ μᾶλλον σχέσεις φιλολογίας συνέδωκεν τὴν Εὐδοκίαν μετὰ τοῦ Παυλίνου, καὶ αὐτὰς καθιέρωσεν ἡ ἀδελφική πρὸς αὐτὸν τοῦ συζύγου τῆς φιλίας. Πολλάκις βέβαια τὸν συνεβουλεύθη συγγράφουσα τὰ Ὀμηροκεντρα (ἐὰν ἦνε, ὡς θυρολαεῖται, ταύτης μᾶλλον ἢ τῆς τοῦ Ῥωμανοῦ Εὐδοκίας πονήματα), καὶ διάφορα μετ’ αὐτοῦ ἔλυε φιλοσοφικὰ προβλήματα. Συνεχῶς δὲ αὐτοῦ διένειμε τὰς χάριτάς τῆς εἰς ἐνδεεῖς καὶ ἀπόρους, γνωρίζουσα ἐκ πείρας πόσον δυσπρόσιτος εἶνε εἰς τὴν συνισταμένην ἔνδειαν ἢ βαθμῆς τοῦ θρόνου. Πόσοι τῶν δυστυχῶν δὲν ψυλόγησαν τὸ ὄνομα τῆς Εὐδοκίας καὶ τοῦ Θεοδοσίου, μεσιτεύοντος τοῦ Παυλίνου! Πόσους τῶν Μουσῶν θιασώτας δὲν ἐνεψύχωσαν αἰ εὐφημίαι τῆς θυγατρὸς τοῦ Λεοντίου διὰ χειρὸς τοῦ Παυλίνου!

Ἀλλὰ τὴν νήνεμον ταύτην ἀρμονίαν μία μόνη τυχαία ῥοπή μετέβαλεν εἰς καταιγίδα! Ἦτο ἡ ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων, καὶ τοῦ βασιλέως ἀπερχομένου εἰς τὴν Μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν παρατάξει, πενιχρὸς τις ἄνθρωπος ἐκ τῆς Ἀσίας προσέφερον αὐτῷ καὶ ἔδδον μῆλον ὠραιότατον καὶ ὑπερφύες μεγέθει· καὶ αὐτὸν μὲν ἀντήρμαιψεν ὁ Αὐτοκράτωρ πλουσιοπαρόχος, τὸ δὲ μῆλον ἀπέσειλε τῇ Αὐγοῦστῃ συζύγῳ του, αὐτὴ δὲ τῷ Παυλίνῳ, καὶ οὗτος, μὴ εἰδὼς τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, τῷ Αὐτοκράτορι. Καὶ μέχρι τούτου μὲν τὸ πρᾶγμα ἐχώρησε φυσικὸν δρόμον. Ἀλλ’ ὅταν, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεοδοσίου ἢ Εὐδοκίας περὶ τοῦ μῆλου, ἐκρυψε τὴν ἀλήθειαν, προσομώσασα μάλιστα, καθὰ λέγεται, καὶ τὴν ζῶν τῷ ἀνδρὶ τῆς ὅτι τὸ ἔφαγε, τότε ὅλα τῆς ζηλοτυπίας τὰ βέλη ἐπήχθησαν εἰς τοῦ Θεοδοσίου τὴν καρδίαν, καὶ ἡ ἐκδίκησός του δὲν ᾔθελεν ἴσως ἀναγνωρίσει ὄρεα, ἐὰν ἡ Πουλχερία δὲν ἀνεγείνηται τὴν ὁρμὴν του, περιορίσασα εἰς φυγάδευσιν μόνην τὴν κατὰ τῆς δυστυχούς καὶ ἀθώας Εὐδοκίας σκληροτάτην ἀπόφασίν του.

Τὸν δὲ Παυλῖνον, προσφυγόντα εἰς τινὰ τῶν ναῶν καὶ λαθόντα τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ὄχι μόνον δὲν ἐφόνευσε τότε εἰς τὴν ὁρμὴν του ὁ Θεοδόσιος, καθὼς θέλουσι τινες τῶν χρονολογῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐσέβητο καὶ τὸν ἐτίμα, πεισθεὶς μετὰ ταῦτα περὶ τῆς ἀθωότητός του, τῆς ὁποίας ἀπόδειξις ἀναντιρρήτως αὐτὴ καὶ μόνη ἢ πρὸς αὐτὸν ἀποστολὴ τοῦ μῆλου. Ἡ δὲ Εὐδοκία, πληγεῖσα ἀμετακλήτως εἰς τὴν ὑπόληψίν τῆς, ἐγκατέβη εἰς τὰ ἱεροσόλυμα, ὅπου ἀπερχομένη ἀφ’ ἧς δείγματα μεγαλοπρεπέως τῶν βασιλικῆς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν καὶ πιθανῶς εἰς τὴν πατρίδα τῆς, τὰς Ἀθήνας.

Ἴδου ὅποια ἀποτελέσματα παρήγαγεν ἡ ἐπιπολαιότης καὶ τὸ εὐερέθιστον τοῦ ἄλλως καλοῦ καγάθου Θεοδοσίου. Ἐν μῆλον ἴσχυσε νὰ ταράξη διὰ παντός τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πρωτοπλάστων, ἐν ἐπίσης μῆλον διέτρόχη ἐἰς αἰετὸς ἐρωτέρους δεσμούς καὶ τὴν τρυφερωτέραν συζυγικήν ἀγάπην!

ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ.

Ἐχρειάσθη κατὰ φυσικὸν λόγον νὰ ὑπάρξωσι πάντοτε προηγουμένως τὰ πράγματα διὰ νὰ γεννηθῶσιν ἐξ αὐτῶν αἱ ἰδέαι, καὶ ἐχρειάσθη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ ἔχη τις αἰτίαν ἄμεσον διὰ νὰ λαλήσῃ περὶ παντὸς οἰοῦντι ἄντικειμένου. Διὰ τὸ δὲ ἄνθρωπος κυριεῖται οὕτως ἀκαταπαύστως ἀπὸ τὴν ἀνεκφραστον ἀδυναμίαν τοῦ νὰ θέλῃ νὰ ἐφαρμόζῃ ὅλας τὰς ἰδέας του, ὅλας τὰς θεωρίας του εἰς τὴν ἱεράν τῆς γεννήσεώς του γῆν; Διὰ τὴν, ἐνὸς διαγράφει κύκλον τῶν ἰδεῶν του γενικῶν, καὶ τὸ ὀξύ βλέμμα του, πλήρες ἠδύτητος, περιέρχεται ἅπασαν τὴν γῆν, τὴν κοινὴν αὐτοῦ πατρίδα, αἴφνης παρουσιάζεται εἰς τὰ ὄμματά του ἡ γοητευτικὴ τῆς μερικῆς πατρίδος του εἰκῶν, καὶ καθίσταται παρευθὺς αὕτη τὸ κέντρον τῶν ὠραιότερων αὐτοῦ στοχασμῶν; Ναι, ἡ θελκτικὴ εἰκὼν τῆς πατρίδος προπορεύεται ἀπαράσάλευτος πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνθρώπου πάντοτε καὶ πανταχοῦ, καὶ, οἶονεὶ ζηλότυπος, ἀπαιτεῖ δι’ ἑαυτὴν τὴν ἐφαρμογὴν ὅλων τῶν εὐγενεστέρων αὐτοῦ ἰδεῶν, ὅλων τῶν θεωριῶν του.

Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τινος ἀγρίας καὶ ἐρήμου μεσογείου, ὅπου ἡ φύσις, ἔρμαιον τῶν ὀρνιθικῶν ἀνέμων καὶ τῶν αἰώνιων παγετῶν, λησμονεῖ τὸ ἀνθρώπινον εἶδος, τὸ ὅποιον ἔφθασεν ἴσως νὰ περιπλανηθῇ εἰς τοὺς ψυχρούς κόλπους τῆς — ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τινος ἐσχατίας τῆς γῆς, εἰς τὴν ὅποιαν ἀπηνήθη τὴν εὐλογίαν του ὁ οὐρανὸς, καὶ τὸ ἀνθρώπινον πλάσμα, ἄχαρι καὶ ὠχρὸν ὡς ἡ φύσις ἥτις τὸ παράγει, ὁμοιάζει ὅτι ἐκπνέει ὁμοῦ μετ’ αὐτὴν ἅμα γεννηθῆ, ἀκόμη καὶ τότε ἴσως ᾔθελεν εἰσθαι συγκεχωρημένον τὸ αἶσθημα τοῦτο, αὐτὴ ἢ ὑπὲρ τῆς μερικῆς πατρίδος του εὐγενῆς ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου. Πολὺ δὲ περισσώτερον τὸ οὐράνιον τοῦτο αἶσθημα εἶνε ἀξιοσέβαστον ὁπότε πρόκειται περὶ μέρους τινὸς τῆς ἡμετέρας σφαίρας, τὸ ὅποιον ἢ μεγαλοπρεπέως φύσις ἐφιλοτιμήθη νὰ παρουσιάσῃ πρὸς ἐπίδειξιν ὡς κέντρον τῶν ἀγλαῶν θελημάτων τῆς, ὡς μαγικὴν εἰκόνα τῶν ἐξαισιῶν καλλονῶν τῆς.

Ὁ λόγος περὶ τῆς Μεσογείου ἐν γένει. Ἡ Μεσογείος, ἀρχαία μητρόπολις τοῦ κόσμου, γῆ τῆς δόξης καὶ τοῦ ἐμπορίου ὁ πυρῆν, αὐτὴ ἡ ἄσβεστος ἐστία τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, παρουσιάζει τὸ αἰώνιον ἀμφιθέατρον τῆς οἰκουμένης, πέριξ τοῦ ὁποῦ καὶ κηνηται ζηλότυποι θεαταὶ ὅλοι οἱ αἰῶνες, ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ προσφέρουσι τὸν φόρον τοῦ θαυμασμοῦ τῶν εἰς τῆς φύσεως τὸ γοητευτικὸν καὶ μυστηριώδες τοῦτο μεγαλεῖον. Ἰπὸ τὸν εὐδῖον τῆς ζώνης ταύτης οὐρανὸν ἐξέλαμψεν ἀπ’ ἀρχῆς καὶ ἀνεπτύχθη τὸ ἐμπόριον· τὰ δὲ ζωγραφικὰ τῆς Μεσογείου παράλια, οἱ εὐρύχωροι καὶ ἀκύμαντοι λιμένες τῆς, καὶ ὅλα τὰ ἐμπορικὰ καὶ ναυτικὰ αὐτῆς πλεονεκτήματα ἐσχημάτισαν καὶ κατέστησαν ἀεὶποτε περίζηλον τὸ φυσικὸν αὐτῆς μεγαλεῖον.

Τὸ ἐμπόριον, ὁ αἰώνιος περιηγητὴς τῆς οἰκουμένης, εἶνε πατὴρ μεγάλων ἐθνῶν, εἶνε πηγὴ ἀέννητος κοινωνικοῦ πλοῦτου. Τὰ κοινωνικὰ ὠφελήματα τοῦ ἐμπορίου, διὰ τὰ ἔθνη μάλιστα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια προώρῳσεν ἡ φύσις πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, εἰσὶν ἐξαισιᾶ, ἀκαταμέτρητα. Τὸ ἐμπόριον χρηρηγεῖ τὰ πλούτη, τὰ πλούτη δίδουσι τὴν ἰσχύν, ἡ δὲ ἰσχὺς καθιστᾷ τὰ Κράτη ἀκαταμάχητα καὶ σεβάστιά. Τὸ ἐμπόριον μεταβάλλει τὴν ἐπιφάνειαν τῆς

γῆς, καλύπτει τὰς θαλάσσας ἀπὸ πλοῖα, ἐνόει τὰ ἔθνη, τὰ ὅποια ἀμέτρητοι διαχωρίζουσιν ἀποστάσεις, πολιτίζει τοὺς ἀγρίους λαοὺς, ἐμψυχώνει τὴν βιομηχανίαν καὶ δαμάζει τὴν φθοροποιὸν ἀργίαν καὶ ὀκνηρίαν. Δραστήριον καὶ ἐνεργητικὸν ὡς ἡ φιλοδοξία, ποτὲ δὲν γνωρίζει ὄρεα. Ἐὰν δὲν ἐκτείνεται, ἐὰν δὲν προοδεύῃ, ὑποκίπτεται εἰς μαρasmus καὶ ἀφανίζεται. Τὸ ἐμπόριον ἐκτελεῖ τὴν περιοδείαν τοῦ κόσμου οὐ μόνον διὰ τῶν γνωστῶν ὁδῶν, τὰς ὁποίας εὐρίσκει ἀνοικτάς, ἀλλὰ καὶ νέας πολλάκις χεράττει ὁδοὺς, τὰς ὁποίας παραιτεῖ μετὰ ταῦτα διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλας, καὶ τὰς ἐπαναλαμβάνει ἴσως κατὰ τὰς μεταβολὰς, τὰς ὁποίας δύναται νὰ προξενήσῳ ἐπὶ τῆς γῆς οἱ σπασμοὶ τῆς φύσεως, τὰ συμφέροντα τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ἀρχόντων τῆς γῆς, καὶ ἄλλα συμβεβηκότα εὐνοϊκὰ ἢ ἐναντία.

Τὸ ἐμπόριον συνεγεννήθη μετὰ τὰς πρώτας ἀνθρωπίνας κοινωνίας, συνηζήτη μετ’ αὐτάς, καὶ θέλει συναποθάνει μετ’ αὐτάς τὴν τελευταίαν γενεάν τοῦ ἀνθρώπου. Εἰρηρικὸν καὶ εὐτολμον, ἐνὸς καταφρονεῖ τοὺς κινδύνους τῶν στοιχείων, ἀποφεύγει τὰς αἰματηρὰς μανίας τῶν πολέμων· ἀλλὰ φιλόστοργον καὶ εὐεργητικὸν, ἐπιχειρεῖ τὰ δῶρά του εἰς τὰς ἀφανισθείσας χώρας, καὶ ἐν γένει ἀποδίδει εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐκδυλεύσεις, μετὰ τὰς ὁποίας αἱ λαμπρότεροι τῶν κατακτητῶν πράξεις δὲν δύναται ποτε νὰ ἐξισωθῶσιν. Οὕτως ἐξαισία εἶνε ἡ φύσις τοῦ ἐμπορίου!

Δύο κυρίως εἰσὶν οἱ κόσμοι, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς φύσεως εἰσι προωρισμένοι νὰ παρουσιάσῳ σπουδαῖον καὶ ἐνεργητικὸν πρόσωπον εἰς τὸ μέγα καὶ θελκτικὸν στάδιον τοῦ οἰκουμένου ἐμπορίου: ὁ κόσμος, ὅστις παράγει ἐκ τοῦ ἰδίου ἐδάφους τοῦ ἀφθονοῦ παντὸς εἶδους καὶ κατ’ ἐξοχὴν πολύτιμα βιομηχανικὰ καὶ μεταλλικὰ προϊόντα, καὶ ὁ κόσμος τῶν παραλίων τόπων, εἰς τὸν ὅποιον ἡ θέα τοῦ ὠκεανοῦ, ἢ εἰκονίζουσα τὴν ἰδέαν τοῦ ἀπείρου, ἐνθυμίζει ἀκαταπαύστως ὅτι στίλβουσιν ἐσπαρμένοι εἰς τὸ ἀχανὲς τῶν κυανῶν πεδιάδων του ἀργυροφύτοι λόφοι, καὶ ὅτι περιβρέχει τὰς χρυσοφόρους ἀκτὰς μεγάλων ἠπείρων. Αἱ θελκτικαὶ ἰδέαι αὐταὶ ἐμπνέουσι τὸν οἶστον τῶν κατακτητῶν, τῶν ἀνακαλύψεων καὶ τοῦ πλοῦτου, καὶ τολμηρὸς θαλασσοπόρος ὁ παράλιος κόσμος ρίπτεται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὠκεανοῦ, παίγιον τῶν ἀνέμων καὶ τῆς τύχης, διασχίζων τὰς ἀβύσσους· φέρεται ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ ἐνὸς πόλου εἰς τὸν ἄλλον διὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ νέας ἀνακαλύψεις, νὰ κατακτήσῃ ἐμπορικῶς κόσμοις ἄλλους, καὶ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα του τοὺς θησαυροὺς τῶν ἀπωτέρων μερῶν τοῦ κόσμου.

Ὁ τρόπος, μετὰ τὸν ὅποιον ἐνεργεῖτο τὸ ἐμπόριον εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους μετὰ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, μετὰ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης, μετὰ τῆς Καρθαγίνης, τῆς Ελλάδος καὶ τῆς Φοινίκης, ἦτο βεβαίως νηπιώδης καὶ ἀτελής, ὡς ἦσαν ἀτελεῖ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα εἰς τὴν παιδικὴν ἐκείνην τοῦ κόσμου ἡλικίαν.

Ἡ Ἰνδική, αὐτὸς ὁ ἐπίγειος παράδεισος, ἀφότου ἀνεκαλύφθη εἰς τὰ ὄμματά τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κόσμου κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ μετέπειτα ἀπὸ τοὺς Πορτογάλλους, ὑπῆρξε τὸ περιζηλότερον ἀντικείμενον τῶν κατακτητικῶν ἐπιχειρήσεων ὅλων τῶν ἐμπορικῶν ναυτικῶν ἐθνῶν. Ὁ καταπληκτικὸς δορυκῆτωρ ἐκεῖνος, ὁ ἐξαισιὸς περιηγητὴς τῆς γῆς, διέβη ὡς ἀετὸς

ἐπάνωθεν τῆς Ἰνδικῆς, καὶ μολονότι ἄλλαι ὑψηλότεραι ἀπησχόλουν τὸν νοῦν του ἰδέαι, ἔχων ἐμπλεῶν μολονότου τὴν εὐρύχωρον διάνοιάν του παντοειδῶν μεγάλων στοχασμῶν, ἔβριψε διὰ μιᾶς τὸ ὄξύ βλέμμα του ἐπὶ τῆς Ἰνδικῆς καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὸν ὑψηλὸν διαλογισμόν του ὀφείλεται ἡ ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Αἰγύπτου ἀνεγερσίς τῆς φερωνύμου αὐτῷ πόλεως, τῆς Ἀλεξανδρείας, τὴν ὁποίαν κατέστησεν ὡς ἀποθήκην καὶ ὀχετὸν τοῦ ἐμπορίου μετὰ τῶν Ἰνδίων καὶ Ἑλλάδος, εἴτε ἀπάσης τῆς Εὐρώπης. Ἀλλὰ δὲν ἐπέζησε πολὺ μετέπειτα διὰ νὰ ἐνώσῃ τὴν Ἰνδικὴν διὰ τῶν ὁδῶν τοῦ εἰρηνικοῦ ἐμπορίου μετὰ τὴν ἐνδοξὸν πατρίδα του, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ κρατῆν διὰ πολλοὺς αἰῶνας, μετοχετεύων εἰς τοὺς κόλπους τῆς τοὺς ἀνεξαντλήτους θησαυροὺς τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῆς Κίνας, καὶ ἀναπτύσσων τὴν ἐμπορικὴν εὐφυΐαν τῆς καὶ τὴν ναυτικὴν ἰσχύν τῆς.

Ἀλλ’ οἱ Πορτογάλλοι, εὐτυχέστεροι τοῦ ἀνικητοῦ δορυκῆτορος ἐκεῖνου ὡς πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ κατάκτησιν τῶν Ἰνδίων, ἐξηκολούθησαν νὰ ἀρῶνται τὰ ἀνεκτίμητα ἀγαθὰ αὐτῶν ἐν διαστήματι πολλῶν χρόνων, καὶ ἔκτοτε ἡ Ἰνδικὴ κατέστη τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀντιζηλίας ὅλου τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου, ὑπῆρξε θέατρον ἀκαταπαύστου πάλης μετὰ τῶν ναυτικῶν Δυνάμεων, καὶ μετέβη ἀλληλοδιαδόχως, ὡς ἡ ὠραία Ἰταλία, ἀπὸ μιᾶς κατακτῆσεως εἰς ἄλλην, ἕως οὗ τελευταῖον διεκρίθη ἡ τύχη τῆς μετὰ τὴν Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καὶ διέμεινε ἄχρι τῆς σήμερον λαμπρὸν λάφυρον τῆς πρώτης.

Τὸ ἐμπόριον, ἀναπτύχθων κυρίως μετὰ τῶν δύο τούτων κόσμων, τῶν πλουσιῶν Ἰνδίων, τῆς Κίνας καὶ ἄλλων εὐφύρων τόπων καὶ τῶν ναυτικῶν ἐθνῶν, προήχθη εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς λαμπρότητός του, εἰς ἃν ὁράται σήμερον. Καὶ τὸ ἐμπόριον αὐτὸ ἐμεγάλυνε καὶ ἐλάμπρυνε τοσαῦτα ἔθνη, καὶ πρὸ πάντων ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων τὸ πολυτελέστερον μεγαλεῖον μᾶς θαμβῶναι σήμερον. Οἱ Πορτογάλλοι, οἱ Ἴσπανοὶ, οἱ Ὄλλανδοὶ, οἱ Γάλλοι, οἱ Ἄγγλοι πόθεν κυρίως ἐλαμπρύνθησαν ἄλλοθεν, εἰμὴ ἀπὸ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ εὐτυχούς ἐμπορίου; Ἡ Ἀγγλία, αὐτὸ τὸ μέγα ἔθνος, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἐμπορίου καὶ κατακτητικῶν πνεύμα κανὲν ἄλλο ἔθνος δὲν δύναται νὰ μιμηθῇ, εἰς τί ἐπιστηρίζεται τὴν ὑπαρξίν του ὀλόκληρον, εἰμὴ εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἐξάσκησιν κυρίως τοῦ ἐμπορίου; Ἄς πύσῃ διὰ μιᾶν ἐβδομάδα ἢ ἐμπορικὴ κίνησις τῆς Ἀγγλίας, ἄς σταματήσῃ διὰ μιᾶν ἡμέραν τῶν ἐργοστασίων τῆς αἰ καταπληκτικαὶ μηχαναὶ, ἄς στερηθῇ διὰ μιᾶν στιγμὴν τῆς Ἰνδικῆς, καὶ ἡ τύχη τῆς ἠπείρου ταύτης θέλει μᾶς βεβαιώσῃ τότε ὅπως ἐξαισία εἶνε ἡ δὲναμὶς τοῦ ἐμπορίου.

Δὲν δύναμεθα νὰ δώσωμεν πέρας εἰς τὴν σύντομον ταύτην περὶ ἐμπορίου πραγματείαν ἡμῶν, μὴ ποιοῦντες μικρὰν μνείαν περὶ τῶν συντελεσάντων ἰδίως πρὸς διάδοσιν τοῦ ἐμπορίου ὁμογενῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Μεσογείᾳ, καὶ διαφρημισθέντων δικαίως διὰ τοῦτο ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην. Ὁ λόγος περὶ τῶν Χίων παρὰ τῶν τοῦ Κερδώου Ἑρμοῦ.

Ἀπὸ λαοὺς ὁμογενεῖς καὶ ἀπὸ νήσους ὁμοιομόρφους καὶ τοῦ αὐτοῦ κλίματος περικυκλοῦται ἡ περικαλλῆς Χίος, ὁ παράδεισος οὗτος τῆς Μεσογείου. Οἱ φλοῖσθοι τῶν αἰγυγίων τῆς Λέσβου, τῆς Σάμου καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀντηχοῦσιν εἰς τὰ γοητευτικὰ παράλια τῆς. Ἀλλ’ ἡ

φύσις ἐδῶ διεγείρει τὸν θαυμασμόν τοῦ ἀνθρώπου, αἱ εὐώδεις αὖραι πληροῦσιν ἀρωματικῶν θυμηθιδῶν τὰς πέριξ θαλάσσας, καὶ ἡ ἐμπορικὴ γενεὰ τῶν Χίων διακρίνεται μοναδικῆ μεταξὺ τῶν λοιπῶν τῆς Μεσογείου λαῶν διὰ τὴν ἐμπορικὴν εὐφυίαν τῆς καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν πολιτισμὸν ῥοπήν τῆς. Ὁ δὲ Χίος, ὁμοίως μὲ τὸν Ζέφυρον τῆς ὠραίας πατρίδος του, διατρέχει ἀεικίνητος τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς διὰ τὴν ἀθρόοισιν, ὡς ἡ φιλεργὸς μέλισσα, ἀπὸ τοῦ μέσον ὄλων τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν τὰ λαμπρὰ δῶρα τῆς τύχης καὶ τῆς φιλοπονίας, καὶ δὲν ὑπάρχει μέρος γῆς ὅπου τὸ σεμνὸν ὄνομα τοῦ Χίου νὰ μὴ συμπλέκηται μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ οἰκουμένικου ἐμπορίου. Ἐν γένει δὲ τὸ ἐμπόριον τῶν Χίων μετέφερε καὶ διέδωκεν εἰς τὴν Μεσόγειον τὰ πλούτη, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ φῶτα ἐν ἡμέραις πονηραῖς, καὶ συνέδραμε παντοιοτρόπως τὸ ἔθνος εἰς τὰς χριστιανωτέρας περιστάσεις.

Οὕτω λοιπὸν ἡ εὐτυχία καὶ ἡ ἰσχὺς παντὸς ἔθνους ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου, τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας· ἀνευ δὲ τούτων, οὐδὲν ἐστὶ δυνατὸν γενέσθαι. Εἶθε δὲ, ἐμπνεόμενα ὑπὸ τῆς μεγάλης ταύτης ἀρχῆς πάντα τὰ ὀλιγορήσαντα ἐξ ἀρχῆς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐμπορίου ἔθνη, ἐκτιμῆσαι τὴν μεγίστην ἀξίαν ἀντικειμένου, τὸ ὅποιον ἐγγυᾶται τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν.

ΑΡΜΟΝΙΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΚΙΝΗΣΙΣ.

Μελετῶν τὴν κίνησιν τῶν κόσμων καὶ τὴν τοῦ ἐλαχίστου ἐντόμου, τῶν πλανητῶν τούτων, οἵτινες βαίνουσιν, ὡς εἰπεῖν, ἐν τῷ κενῷ, οὐδέποτε ἀριστάνονται τῆς ὁδοῦ αὐτῶν, καὶ τοῦ ζώου, τοῦ ἔχοντος ἐσωτερικὰ ἐλατήρια καὶ κινουμένου ὑπὸ τῶν πόθων ἀπ' ἐνὸς εἰς ἄλλου τόπον, ἔλαβον συχνότατα ἀφορμὴν ὅπως θαυμάσω τὰς σχέσεις, αἵτινες υφίστανται μεταξὺ αὐτῶν τῶν κινήσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ αὐτῆς τῆς φύσεως· ἐξήγαγον δὲ συμπέρασμα ἀδιαφιλονέκτων, ὅτι τὸ πᾶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου τῆς κινήσεως συντηρεῖται. Φέρε ἰδόμεν ἰδίως ὅποια καὶ πόσα εἰδικὰ εὐεργετήματα πηγάζουσιν ὑπὲρ ἡμῶν ἐκ τοῦ γενικοῦ τούτου νόμου.

Τὰ ὕδατα, διατελοῦντα ἀκίνητα καὶ λιμνάζοντα, ἤθελον ἐπιφέρει τὸν θάνατον ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ ἀνθρώπου· ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὰ ὀλίγη κίνησιν, καὶ οὕτως ἐπιφέρουσι τὴν δρόσον καὶ τὴν εὐφορίαν. Ἐκ δὲ τοῦ μυχοῦ τῶν ἀλμυρῶν καὶ πικρῶν ὑδάτων τῶν θαλασσῶν, τῶν αἵποτε διαταρασσομένων ἐκ παλιόροιας, ὁ Παντοδύναμος ἀναρπάζει ὕδατα γλυκὰ καὶ καθαρὰ, δι' ὧν δροσίσει τὰς γαίας ἡμῶν.

Ἡ κίνησις συνεισφέρει οὐκ ἦτοον εἰς τὸ κάλλος τῆς φύσεως. Πεδιάς, χωρίον, ἄλσος, δένδρον ἀνευ κινήσεως εἰσὶν ἄπαντα θλιβερά καὶ νεκρά. Φύσησον μικρὸν ζέφυρον ἀνὰ μέσον τῶν φύλλων, πρόσπερον πτηνὸν διαπτάμενον ἀπ' ἐνὸς εἰς ἄλλον κλάδον, φέρε κύκλους ἐπιπλέοντας εἰς τὰ ἡρεμούντα ὕδατα λίμνης, ποιμνιον πλανώμενον εἰς τὸ βᾶθος κοιλάδος, αἶγαγον ἀνασκιρτώντα ἐλαφρῶς ἀπ' ἐνὸς

εἰς ἄλλον βράχον, καὶ ἀμέσως ἡ φύσις ζωογονεῖται, καὶ εὐθὺς μικρὰ κίνησις μεταβάλλει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν σύμψασαν τὴν ὄψιν τοῦ χωρίου. Τοσοῦτο ὁ ἀνθρωπος ἐπιχαίρει εὐρίσκων ἀπανταχοῦ τὸ αἶσθημα τοῦτο τῆς ὑπάρξεως, ἐξ οὗ συνίσταται καὶ ἡ δύναμις καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ!

Ἄλλ' οὐδὲν ὑπάρχει γλυκύτερον τῆς τέρψεως, ἢν ὁ ἀνθρωπος περὶ αὐτὸν διαχέει. Ἴπάρχει που λειμῶν, τὸν ὅποιον ὄρησις ποιμενίδος δὲν ἀποτελεῖ χαριστερον; ὑπάρχει που θέσις κρημνώδης, βράχος σπηλαιώδης, ἔνθα ἡ παρυσία ἐρημίτου δὲν ἐπιφέρει θέαν μελαγχολικὴν; ὤ! πόσα ἡ ὄψις τοῦ κάλλους καὶ τῆς κινήσεως ἐμπνέει αἰσθήματα ἀγάπης καὶ εὐχαριστήσεως!

Ἐὰν θεωρήσωμεν τὰ φαινόμενα τῆς κινήσεως μεταξὺ τῶν ζώων, θέλομεν ἰδεῖ οὐχὶ ἀνευ θαυμασμοῦ ὅσην ἔχουσι δύναμιν μεταβατικὴν ἀπ' ἐνὸς εἰς ἄλλον τόπον, κατὰ τὰς ἀρέξεις ἢ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν. Τὸ φυτὸν ἀναμένει μικρὰν δρόσον διὰ τὴν ἀθρόοισιν, καὶ ἡ ἔλαφος τρέχει διὰ τὴν εὐαίση τὴν δίψαν αὐτῆς εἰς τὸ χεῖλος τῆς πηγῆς. Οἶα κατὰρτισις ἀπαιτεῖται πρὸς ἐκτέλεσιν μόνης τῆς πράξεως ταύτης! δεῖται ὀφθαλμῶν διὰ τὴν ἰδέαν τῆς θέσις τῆς πηγῆς, ποδῶν διὰ τὴν μεταβῆ ἐκείσε, μυῶν διὰ τὴν κινή τὸς πόδας, καὶ πόθου διὰ τὴν παροτρύνη τὸς μῦς αὐτῆς. Τὸ δὲ λίαν ἄξιον λόγου, ὅτι τὰ ζῶα, οἷς ἡ φύσις οὐδὲν ὄλον ἐδωρήσατο πρὸς ἰδίαν ὑπεράσπισιν, ἔχουσι ταχύτητα ὑπερβάλλουσαν, ὡς ὁ λαγῶδες, ὁ αἶγαγρος, ὁ ἵππος, ἡ ἔριφος, ἡ κάμηλος, κτλ. ἐνῶ τὰ κραταῖα ζῶα σχεδὸν ἄπαντα εἰσὶ βραδυκίνητα καὶ βραδυπόρα, ὡς ὁ ταῦρος, ὁ ἐλέφας, ὁ ρινόκερος, ὁ ἵπποπόταμος, κτλ.

Τὰ ἔρπετά, συγκροτούμενα ἐκ κρίων ἢ σπονδυλίων κινητῶν, οὐτε ποδῶν οὐτε πτερυγῶν οὐδεμίαν εἶχον ἀνάγκην, ἐπειδὴ εὐρίσκουσι κοίτην καὶ τροφήν ἐντὸς τοῦ πρώτου βώλου τῆς γῆς· ἀλλὰ τὰ πτηνὰ, ὅσα ἐνδικοῦνται εἰς τὰ τέλματα, εἶχον ἀνάγκην ποδῶν μακρῶν, καὶ οἱ γερανοὶ, οἱ πελαργοὶ, αἱ ἴβεις κατετάχθησαν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱμαντοπόδων. Τοῦτο δ' ἐπιφέρει παρατήρησιν ἀξιόλογον· τούτστιν ὅτι οἱ πόδες τῶν ζώων εἰσὶν ἀνάλογοι ὡς πρὸς τὸ ἀνάστημα, τὰς ἐξεις καὶ τὰς κινήσεις αὐτῶν. Ὁ ἐλέφας, ὦν λίαν βαρύνωμος, φέρεται ἐπὶ τεσσάρων ὀγκωδῶν καὶ ἀκαμπτων σπηλῶν· ἡ ἔλαφος, ἡ προβατοκάμηλος ἔχουσι κήμας λεπτὰς καὶ δυνατὰς, καταλλήλους διὰ τὴν ταχύτητα. Οἱ πόδες τῶν ζώων, ὅσα διαιτῶνται ἐντὸς τοῦ ὕδατος, οἷον ἡ ἐνυδρίς, ὁ κάστωρ, ὁ κύκνος, ἡ χήν, ἡ νῆσσα, ἔχουσι ὑμένα ἐκτεινόμενον ὡς κώπην· αἱ χεῖρες τοῦ ἀσπάλακος εἰσὶ ἀποχρῶσαι πρὸς ἀνασκαφήν· ἡ ἄλκη ἴσταται στερεὰ ἐπὶ τοῦ ὀλισθηροτάτου πάγου ἐνεκα τῶν ἀκαμάτων ποδῶν, δι' ὧν ἐκφεύγει εὐκόλως τὸν λύκον, τὸν ἀπηνέστατον αὐτῆς ἐχθρόν· ἡ ἐσχισημένη τῆς ἐρίφου ὀπλή τὴν βοήθειαν εἰς τὸ ἀναρῖξασθαι ἐπὶ τῶν βράχων.

Οἱ πλατεῖς, ῥοζώδεις καὶ ἐν σχήματι προσκεφαλιδίου πόδες τῆς καμήλου εἰσὶ κατάλληλοι εἰς τὸ κινήτὸν καὶ ἀμμῶδες τῶν ἐρήμων ἔδαφος· αἱ μακρὰ κνήμαι διευκύνουσι αὐτῇ τὴν ταχέειαν διάβασιν τῶν ἀποστάσεων, ἐνῶ ὁ μέγας αὐτῆς τράχηλος, ὑψόμενος καθέτως, προφυλάσσει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐκ τῶν ἀμμῶδων κυμάτων, ἐξ ὧν ὁ ἀνεμος τὴν περιστοιχεῖ, καὶ ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς, ὡχυρωμένοι διὰ βλεφάρων σαρκωδῶν, περιτρέγων καὶ

ἠμικλείστων, τῇ δεικνύουσι πόρρωθεν τὴν ὁδὸν ἐν τῷ μέσῳ νεφελῶν ἄμμου, αἵτινες ἐπισκοπιζοῦσι τὸν ἀέρα. Ὅλα δὲ τὰ προσόντα ταῦτα παρέχουσι εἰς τὴν κάμηλον βράδισμα ἀσφαλὲς καὶ εὐκόλον ἐπὶ γῆς, ἔνθα τὰ λοιπὰ ζῶα βαδιζοῦσι βράδην καὶ ἐπιτόμως, καὶ ἔνθα ὅσον οὔπω καταστρέφονται. Ἡ κάμηλος εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, τὸ πλοῖον τῶν ἐρήμων, τὰς ὁποίας ὁ ἀνθρωπος ἀνευ αὐτῆς οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ διέλθῃ.

Τὰ ἔντομα ἐνίοτε οὐδεμίαν ἔχουσι ἄμυνην ἄλλην, ἢ τὴν ποικιλίαν τῶν κινήσεων αὐτῶν. Ὁ ἀσπάλαξ, ἀναστρεφόμενος ἐπὶ τῆς βραχέως, μεταχειρίζεται ἐλατήριόν τι ἐγκρυπτόμενον εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, καὶ ὡς πηδητῆς ἄριστος ἀναπίπτει ἐπὶ τῶν ποδῶν. Ἡ ψυχὴ ὑπεκφεύγει τὰ πτηνὰ διὰ τῆς ἐλίγδης περιπτώσεως. Ἡ ἀράχνη ἐκφεύγει μακρὰν τοῦ καταδιώκτου ἐχθροῦ, ἀνερχομένη τὴν ὕψην αὐτῆς, ὡς ἀνέρχεται ὁ ναύτης τὸ μῆκος κάλου. Τὸ ἡμερόβιον καλύπτεται ἐξ ἀτόμων ἀμμῶδων, καὶ βλέπων τις αὐτὸ ἐπιπλέον εἰς τὸ ὕδωρ, ἤθελε τὸ ἐκλάβει ὡς τεμάχιον ζύλου σεσηπότος· ἐν τούτοις τὴν ἐσπέραν μεταμορφοῦται εἰς μύϊαν καὶ κοσμεῖται διὰ δύο πτερυγῶν λαμπρῶν, ἐνῶ ὁ γυρίνος περιγράφει μετὰ ταχύτητος κύκλους ἐπὶ τῶν διαυγῶν ὑδάτων, ἔνθα αἱ ἔλαφρα σίλφα ἐκτελοῦσιν ὄρησις χωρὶς οὐδόλω νὰ βρέχουσι τὸς πόδας των.

Ἐὰν ρίψωμεν τὰ ὄμματα ἐπὶ τῶν ἰχθύων, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι τὸ περιστοιχοῦν αὐτοὺς ὕδωρ τοῖς χρησιμεύει, ὡς εἰπεῖν, ἀντὶ ἀμάξης. Οἱ ἰχθύες, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν πτερυγῶν αὐτῶν, περιέρχονται εὐκινήτως εἰς τὰ ὕδατα· ἡ φύσις τοῖς ἐχορήγησε κύστιν τινὰ, ἥτις γέμει ἀέρος, ἐξογκουμένη ἢ συστελλομένη κατὰ βούλησιν, ὥστε, μειοῦντες ἢ ἐπαυξάνοντες τὸν ὄγκον τοῦ σώματος, ἀνέρχονται ἢ κατέρχονται εἰς τὰ ὕδατα. Ἄλλοι ἰχθύες πηδῶσι καμπτόμενοι τοξοειδῶς, καὶ ἐκφεύγουσιν ὀρθητικῶς τοὺς διώκτας των. Τινὰ ζωόφωτα ἀναρῖπτονται διὰ δυνάμεως ὁμοίας πρὸς δύναμιν, ἥτις ἐκσφηνδονίζει πυροτέχνημά τι. Δυσάυτως τὰ ὀλοθούρια, σκόληκες ἀκτινωτοὶ, ἀναρῖπτοῦσι τὸ ἐμπεριεχόμενον ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῶν ὕδωρ, καὶ ἀνοθοῦνται βιαιῶς πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀναρυστικῆς ταύτης ἀντλίας.

Ἡ τῶν κινήσεων τῶν πτηνῶν ποικιλία ἐπίσης ἀξία ἐστὶ θαυμασμοῦ. Τινὰ τῶν πτηνῶν περιγράφουσι κύκλους, διασχηματίζουσι κυματώσεις, καὶ φαίνονται διολισθιόντα ἐλαφρῶς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀέρος, ἄλλα δὲ καταπίπτουσι μετὰ τάχους ὡς τὸ βέλος, ἢ μένουσιν ἀκίνητα καὶ ὡς ἐπιπρεμμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Τίς δὲν παρετήρησε τὰς κανονικὰς δονήσεις τοῦ ἐαρινοῦ κορυδαλοῦ, τὴν λοξὴν καὶ ἐλικώδη πτήσιν τῶν ποταμιῶν ἢ θαλασσίων πτηνῶν, τὰς συστροφὰς τοῦ ψάρου καὶ τοὺς προνοητικὸς ἐλιγμούς τῶν πελαργῶν, τεταγμένων εἰς φάλαγγας τριγώνους.

Ἡ κίνησις παρὰ τοῖς πετεινοῖς ἐνίοτε γίνεται καὶ διὰ πονηρίαν καὶ ὡς μέσον συντηρήσεως, ὑπαγορευόμενον ὑπὸ τοῦ ἐνστικτοῦ. Ἐν τῷ Ἀγίῳ Δομίγκῳ σωρεῖται ἐκ τῶν ποικιλοπτερωῶν ἐκείνων πτηνῶν, ἅτινα ἐπωνομάσθησαν πίπραι, καταπίπτουσι ἐφ' ἐνὸς δένδρου καὶ γίνονται ἀόρατοι. Ἐφ' ὅσον ὁ κατασκοπεύων αὐτὰς κνηγὸς ἀλλάσσει θέσιν, ὅλαι αἱ μικραὶ αὐταὶ πίπραι κινουῦνται, περιστρέφονται σιγηλῶς περὶ τοὺς κλάδους, καὶ τοῦτο τοσοῦτον ἐπιεδείξω πράττουσιν, ὥστε ἀδύνατον νὰ τὰς ἀποπλανήσῃ τις. Ἄλλα πτηνὰ ἔλαβον τὸ δῶρον τῆς ταχύτητος· ὁ ὑψηπέτης

ἀλκίαιτος μετεωρίζεται εἰς τὰ νέφη καὶ διέρχεται τὰς ἐρήμους τοῦ ὠκεανοῦ· οἱ θαλάσσιοι γύπες ἀπερχονται ἀγελῆδον εἰς θαλασσίους ὁδοπορίας διακοσιῶν καὶ ἐπέκεινα λευγῶν, καὶ ἐπανερχονται τὴν ἐσπέραν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἐξ οὗ ἀπῆλθον τὴν πρώϊν' εἶδομεν δὲ περισπέραν κομιζοῦσαν ἐντὸς τεσσαράκοντα ὁκτώ ὧρων ἐπισπέρην ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Χαλέπιον, ἀπόστασιν, ἢν ὁ ἀνθρωπος μόλις ἠδύνατο νὰ διέλθῃ πεζῇ εἰς τριάκοντα ἡμέρας!

Ὅθεν, ὅταν σπουδάζωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῆς κινήσεως, καταρχόμενοι ἀπὸ τῶν κόσμων, οἵτινες περιστρέφονται εἰς τὸ κενὸν, μέχρι τοῦ ἀδιοράτου ἐντόμου, τὸ ὅποιον κινεῖ τὰ ὅσα, τοὺς μῦς, τοὺς τένοντας ἵνα περιπατῇ, ἀνίσταται ἡ κολυμβῆ ἵνα διαφύγῃ τὴν καταδίωξιν, θαυμάζωμεν οὐκ ἦτοον τὴν μεγάλην τῆς Προνοίας σοφίαν. Ὁ αὐτὸς νόμος συντηρεῖ τοὺς ἀστέρας, καλλύνει τὴν φύσιν καὶ ζωογονεῖ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα· ὅπου δὲ κίνησις ἐκεῖ καὶ ζωὴ, καὶ ἀνευ αὐτῆς τὰ πάντα μεμαραμμένα, τὰ πάντα νεκρά.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΒΑΥΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΥΑΡΩΝ.

(Συνέχεια. ἴδε φυλλάδ. Α΄.)

Γ΄.

Εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν Βαυαρῶν.

Ἐκ τῶν ἐτησίων στατιστικῶν ἐπληροφορήθημεν ὅτι μεταξὺ 100 νεοσυλλέκτων μόνον 8—12 δὲν γνωρίζουσι γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν. Ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ ὑπολογίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναλφαβητῶν εἰς 24—36. Τὸ ποσὸν τούτων ἐξογκοῦσι κυρίως οἱ κάτοικοι τῆς ἀρχαίας λεγομένης Βαυαρίας· οἱ Φραγκόνοι καὶ οἱ πλείστοι τῶν λοιπῶν ὑπηκόων τοῦ Κράτους εἰσὶ φιλομαθέστεροι καὶ νοημονέστεροι· ἐκ τούτων δὲ πάλιν οἱ τῆς μέσης καὶ κάτω Φραγκονίας κάτοικοι οἱ εὐφυέστατοι. Ἡ προκαταρκτικὴ ἐκπαίδεσις τῆς νεολαίας ἐν γένει τελεῖται θαυμασιῶς. Σχολεῖα, Γυμνάσια καὶ Πολυτεχνεῖα ὑπάρχουσι σχεδὸν ἐν ἐκάστῃ πόλει καὶ πολιτείᾳ· μέγα τὴν εὐεξίαν τοῦ σώματος ὑποκρατοῦντα καὶ ἰσχυροποιούντα, ὑπάρχουσι ὡσαύτως ἀμύπολλα· γυμναστικά καὶ κολυμβητήρια π. χ. πλείστα ὄσα. Καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἀριθμοῦνται γυμναστὰι μὲν 38,000, γυμναστήρια δὲ πλέον τῶν 700. Πολλοὶ τὰς τάξεις ἀπάσας τοῦ Σχολεῖου καὶ Λυκείου ἢ Γυμνασίου ἐπιμελῶς διέρχονται καὶ ἱκανῶς σπουδάζουσι τὴν τε Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν, καίτοι πρὸ χρόνου ἤδη πολλοὺ προωρίστησαν πρὸς τέχνην τινὰ. Ὁ κουρεὺς ἡμῶν ἐν Βυρσεβούργῃ ἀνεγίνωσκεν ἐκ στήθους δύο ῥάψιδας τῆς Ὀδυσσεύς καὶ μίαν ὀλόκληρον δημηγορίαν τῶν Κερκυραίων. Καὶ αἱ γυναῖκες δὲ ἀναπτύσσονται προσηκόντως· αἱ πλείοτεσι νεάνιδες ἐκπαιδεύονται ἐν ξένοις ἢ ἐντοπίοις παρθεναγωγείοις, καὶ ἔργα διάφορα ἐκμανθάνουσι καὶ χειροτεχνήματα ποικίλα.

Πολλὰ ὀλίγοι ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν εὐγενῶν καὶ τῆς ἄλλης ἀνωτέρας τάξεως οἱ μὴ ὀμιλοῦντες τὴν Γαλλικὴν, ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν Ἀγγλικὴν· αἱ γυναῖκες μάλιστα πρωτεύουσι διὰ τὴν ὠραιότεραν προφορὰν καὶ τὴν ἀκριβείαν τῶν λεγομένων. Οἱ πλείστοι τῶν Βαυαρῶν εἰσὶν εὐ-

φώνοι, μουσικής και θεάτρων έρασταί, πανηγύρων και έορτών θιασώται και έγκωμιασταί. Έν εκάστη πόλει και πολίτη υπάρχουν φιλαρμονικαί εταιρίαι, σύλλογοι μουσικοί και διάφοροι άλλοι λέσχει και συναθροίσεων τόποι. Είσι δε και λίαν φιλανθρωπίαι, των ευγενών και αξιοματικών μόνον εξαιρουμένων. Μεταξύ των 800—1000 Βυρσεβουργίων άναγκωστών, οτινες κατά πάσαν ήμέραν άνέρχονται τας εύρειας κλίμακας του λαμπρού καταστήματος Αρμονία, όπως άναγκωστωσι τας διάφορους έντοπίους τε και ξένους έφημερίδας και τα άπειρα των διαφόρων έπιστημονικών κλάδων νεώτατα περιοδικά φυλλάδια, μόλις 30—50 αντιπροσωπεύουσι τους ευγενείς και αξιοματικούς ή έτέρα πλήθους αυτών διέρχεται την ήμέραν όλην έν ζυθοπωλείοις και καφενείοις.

Περίεργον όμως ότι οι Βυραροί έν γένει κακώς σπουδάζουσι Ιστορίαν και Γεωγραφίαν. Πολλοί τούτων ουδέ οίδασι που ή Ελλάδα π. χ. καίται, ποτα τά σύνορα και τίς ό λαός ό κατοικών αυτήν, καίτοι εις των πριγκίπων αυτών εκάθητο μέχρι χθές επί του θρόνου αυτής. Πολλαι γυναίκες θέτουσι την Ελλάδα εις την Αυστραλίαν ή εις την Αμερικήν, και άλλαι πάλιν παρά τη Ισπανία! Βυραροις τις έλεγε προς τινά των ήμετέρων: « Έχω μεγάλην έπιθυμίαν να ίδω την ώραίαν Ελλάδα, άλλ' ό μεταξύ ήμων και αυτής Ατλαντικός Ωκεανός μοι προξενεί μέγαν φόβον, καθό κινδυνώδης. »

Εξω των όριων της χώρας αυτών δέν εκτείνονται οι Βυραροί ή γεωγραφία αυτών φθάνει μέχρι Μονάχου, και έντεύθεν μέχρι των δεξιών όχθών μέρους τινός του Ρήνου. Ο δε αξιοπεριεργότερον, Έλληνας και Οθωμανούς ταυτίζουσι οι Θαυμασιώτες υιοί της Βυραρίας: πάντες οι έν Τουρκία γεννώμενοι και ζώντες Έλληνες είσι, κατ' αυτούς, Τούρκοι! Έλληνας τις έν Κωνσταντινουπόλει, υιός γνωστού έμπόρου, έλθών εις Βυρσεβούργην και έρωτηθείς υπό του κοσμητόρος που έγεννήθη και που διαμένει, (διότι προς τοίς άλλους και ό τόπος της γεννήσεως σημειούται έν τω Μητρώφ του Πανεπιστημίου) έν Κωνσταντινουπόλει, απεκρίνατο ούτως. — « Χαίρω υπερπολυ, άντειπεν ό κοσμητήρ, διότι προσλαμβάνομεν και Οθωμανόν εις την Σχολήν ήμων. — Αλλά συχωρείτε, Κύριε, έγεννήθη έν Τουρκία, άλλ' είμι Έλληνας τή γένος. — Περίεργον! » έφέλλισεν ό Βυραρός φλεγματικώς και απήλθεν.

Ο Κύριος έν τούτοις ουτός μέχρι της ήμέρας της άναχωρήσεως αυτού εξαλαμβάνετο ως Οθωμανός, και έδακτυλοδεικτετο μάλιστα υπό των κατοίκων ως σπάνιόν τι και αξιοπερίεργον. Προς ταύτα όλα συνέτεινον ίσως ούκ όλίγον και αί ξανθαί τρίχες της κεφαλής αυτού, διότι, κατά τον Βυραρόν, πώς μη μελανόθριξ Έλληνας, ούκ έστιν Έλληνας και καθαρός. Οστις λοιπόν των άμογενών έπιθυμεί να απέλθω εις Βυραρίαν προς σπουδήν ή δι' άλλην τινά ύπόθεσιν, θέλει πράξει καλώς να μελανοχρωματίσθω τάς ξανθας τρίχες αυτού, διότι άλλως και ή εθνικότης παραλλάσσεται και αί ξανθοκρομοι παρθένοι του τόπου ψυχρά φαίνονται προς αυτόν και αδιάφοροι. Χρώρα μελανωπόν και ρίς ευθεία είσι, κατά τους Βυραρούς, έτερα χαρακτηριστικά του Έλληνος. Αί γυναίκες μάλιςα μεγάλως προσέχουσι εις ταύτα.

Οί Βυραροί λογιζονται μακάριοι και ευδαίμονες την γήν αυτών κατοικούντες έντεύθεν δε και ή άγνοια αυτών

περι των ξένων, διότι ουδένος έχουνσι χρείαν και ούχι εύκόλως έπομένους ποθοΐσιν άποικίας ή μετοικήσεις. Ο φραγκός, ό διαχωρίζων την Βυραρίαν των άλλων, και μάλιςα των άπο κειμένων μερών, ουδέποτε αφαιρεθήσεται, νομίζω ή πρόοδος, διανοητική τε και πολιτική, περιορίζεται δυστυχώς έν τω τόπω μόνω αυτώ.

Εγώ και έτερός τις άμογενής Θ. Σ. προσεκήθημεν υπό γνωστού ήμιν Πρώστου όπως συνορατάσωμεν τους άρραβίνους αυτού μετά τινος καλλιπαρείου Βυραρίδος. Την πρόσκλησιν άσμενοι δεχθέντες, εκαθήσαμεν μετ' ου πολύ εις τραπέζαν μεγαλοπρεπή. Μεταξύ των ξένων παρήν και ευγενής τις Βυραρός, λοχαγός του πεζικού, πολλά περι της ευφυίας και πολυμαθείας αυτού έγκραυχόμενος. Του ζώμου παρατεθέντος, « Είπατέ μοι, Κύριε, λέγει ό ευγενής προς τον ήμέτερον φίλον, τρώγουσι παρ' ήμιν οι άνθρωποι ωσαύτως ζώμους; — Όχι, αποφάνεται ό ευφυής Έλληνας, ή καλητέρα ήμων τροφή συνίσταται εκ ριζών και βαλάνων. — Ημην βέβαιος περι τούτου και εκ της ιστορίας, άντειπεν ό Βυραρός, άλλ' μόνον δια να πληροφορηθώ καλητέρον, ήρώτησα. — Τουτέστιν, απεκρίθη ενώ, δια τούτου αποδεικνύεται άριδήλως ότι οι σημερινοί Έλληνες είσι γνήσιοι άπόγονοι των άρχαίων, διότι και εκείνοι, ως ή ιστορία αναφέρει, εκ των αυτών έτρέφοντο τροφών. » Πολλοί των συνδαιτυμόνων, πρό πάντων δε ή καλή και έρασμαία νέονυμος, ήρωθήσαν, και δια της βαθείας αυτών σιωπής εξήλεγξαν οίονει την άνοσίαν και άμάθειαν του άνδρός.

Άλλος τις Βυραρός εξ Άσαφενβούργης με ήρώτησεν, άν έν τή πατρίδι ήμων γνωστά είσι τά ωρολόγια. — « Όχι, απεκρίθη ενώ αντί τούτων μεταχειρίζομεθα τας συστολάς και διαστολάς της ίδιδος των γαλών, (διότι ή ίρις των ζώων τούτων αναλόγως της επιτάσεως ή δυναμειος του φωτός συστέλλεται ή διαστέλλεται) προς τούτοις τας φωνάς των έλεφάντων, και τινά είδη κογκυλών ή όστρακοδέριμων, θαυμασιώς και ιδιαζόντως προς τούτο κατασκευαζόμενων. » Ο Βυραρός, ακούων, εθαύμαζε τά έργα της φύσεως.

Μυρία άλλαι τοιαύται μωραί και άνόητοι έρωτήσεις απεπαθήσαν ήμιν, άλλά και αί ήμέτεροι αποκρίσεις ή διασαφήσεις ήσαν πάντοτε ειρωνικώταται. Περι όλων τούτων επικαλούμαι την μαρτυρίαν των έν Βυραρία σπουδασάντων ή διατριψάντων άμογενών.

Οί πλείστοι των Βυραρών νομίζουσι ότι αί γυναίκες ήμων κεκαλυμμένα το πρόσωπον εξέρχονται της οικίας. Ποσάκις δέν ήρωτήθη ό άνωθι μνημονευθείς άμογενής, ό ως Οθωμανός εκληθείς, περι της ένδυμασίας της μητρος και των συγγενών, και περι του γυναικόνιτου του πατρος αυτού, κτλ.

Ο αυτός άμογενής, ύστις αληθώς πολλά ήκουσε και έχώννευσεν, έλαβε πρό καιρού εκ Κωνσταντινουπόλεως την φωτογραφίαν του πατρος αυτού. Βυραρός τις διδάκτωρ, ιδών την εικόνα επί της τραπέζης, έλαθεν αυτήν εις χείρας και εθαύμαζεν έπιφωών. « Όντως θαυμάσιον! Πρώτην ήδη φοράν, άφ' ής ώρας έγεννήθη, βλέπω Οθωμανόν Ευρωπαϊκά ένδεδυμένον! » Και ό άνους διηγείτο τούτο εις τους άλλους ως νεώτερον της ήμέρας. Ο ήμέτερος φίλος διεμαρτύρητο, άλλ' αυτοί δέν ήθελον να πιστεύσωσι ότι πάμπολλοι άλλοι έν Τουρκία Ευρωπαϊστί

ένδύονται. Οί Βυραροί νομίζουσι ότι όλοι οι Έλληνες, ήτοι οι ύπήκοοι του εκδιωθέντος βασιλέως, (διότι άλλους Έλληνας εις άλλους τόπους δέν γνωρίζουσι ουτοι), μόνον το εθνικόν αυτών φέρουσιν ένδυμα. Ότε πρό τετραετίας αφίχθη εις Βυρσεβούργην, ήρωτήθη άμέσως υπό της γηραιάς οικοδεσποίνης μου άν δέν ένοχλούμαι υπό της νέας ένδυμασίας. — « Αλλά ταύτην παιδιόθεν έφερον, απήντησα. — Περίεργον! άντειπεν αυτή άπορούσα και έπιτρέπεται τούτο υπό του νόμου, ένθ' οι λοιποί, ό βασιλεύς και ή θεραπειά αυτού, άμοιόμορφως ένδύονται; »

Αλλά και κατά τά άλλα πάντα, τά άσφορώντα την Ελλάδα, λίαν έσφαλμένας και αντιθέτους ιδέας έχουνσι οι Βυραροί.

Κοινώς παραδέχονται ότι αυτοί είσι οι σωτήρες της Ελλάδος, χωρίς οι πλείστοι ουτε ιδέν να έχουν περι της νεωτέρας ιστορίας αυτής. Η άπάτη δε αυτή προήλθεν έντεύθεν. Γνωστόν έστιν ότι ό λαοφθόρος Όθων, έλθών εις Ελλάδα το πρώτον, έφερε μετ' έαυτού 5—6000 άέρων και ναυρών Βυραρών ως σωματοφυλακήν, ή, ως τότε ή γενική έφημερίς της Αγκασπούργης έγραψε, Γρατόν τάξιν και αναπάσεως (!! Έκτοτε λοιπόν οι Βυραροί έπίστευσαν και διακηρύττουσι άχρις ώρας ότι αυτοί έτακτοποίησαν τά του Έλληνικού βασιλείου, κατέστρεψαν ληστείαν και άρπαγήν, έπλούτισαν τον τόπον δια των θησαυρών αυτών και έστερέωσαν θρόνον τε και βασιλείαν ως έπίμετρον δε, ότι εις αυτούς μόνους όφείλεται ή εξημέρωση και αναγέννησις των τείως άγρίων και έν σπηλαίοις και όρεισι διαιτωμένων Έλλήνων, καθό εισαγαγόντας γεωργίαν, τέχνας, έπιστήμας και τά τούτοις άμοιου.

Δι' εξόδων Βυραρικών ώκοδομήθη το πανεπιστήμιον, τά βασιλικά άνάκτορα, πολυτεχνείον, ναύσταθμος, γυμνάσιον, λύκειον, ύπουργείον, τυπογραφείον και πλείστα άλλα δημόσια καταστήματα. Ο Βυραρικός άργυρος έβρέυσεν άφθόνως εις την γήν των ληστών και πειρατών! Πάντες γνωρίζουσι ότι ό εκπτώτος βασιλεύς της Ελλάδος δέν έλάμβανε πλείστερα των 80,000 φλωρινίων κατ' έτος και όμως οι Βυραροί δυσχύρίζονται ότι πλείστερα των 2,000,000 άπεστέλλοντο ετησίως, και έξλασφήμιον μάλιςα μέχρι της χθές τον Λουδοβίκον διότι έδέχθη τον θρόνον των λιμωττότων Έλλήνων ύπερ του υίου αυτού, και ώργίζοντο διότι ήλαττοΐτο ό πλούτος του τόπου κατά δύο εκατομμύρια. Και όμως έινε άναντίρρητον ότι τά δίχην άκρίδων έπιπεσόντα εις την πτωχήν Ελλάδα σμήνη των Βυραρών άπερόφρησαν και την τελευταίαν αυτής ίκμάδα, και πολλοί επανελθόντες εις την πατρίδα των ώκοδόμησαν μεγαλοπρεπέστατα μέγαλα και λαμπράς επαύσεις. Μόνον προς κατασκευήν του τάφου του Αρμανσπέργου έδαπανήθησαν πλέον των 30,000 φλωρινίων! ώστε οι Έλληνες ειργάζοντο επί πλείστον χρόνον ύπερ των ζυθοποτών.

Αλλ' ότε ή εθνική φιλοτιμία υπηγόρευσε εις τον Έλληνα να άνεγερθω προς άπογομπήν του ξένου τούτου Έφιάλτου, τούτο έθεωρήθη υπό των λοιπών Βυραρών ως τρομερά άγνωμοσύνη. Η ανταλλαγή και εκποίηση των στρατιωτών και άμογενών αυτών έν Ελλάδα: αντί των προς άρχιμήν μίαν, ή ήττα αυτών έν τισι συμπλοκαίς και ή εξορία και φυγή των πλείστων εξ Ελλάδος έχα-

ρακτηρίσθησαν ως μεγάλα κακουργήματα, ίδια λησταίς μόνον και βαρβάρους. Όπως δε διεγείρωσι πλείστορον την όργην και άγανάκτησιν των Βυραρών, διεκήρυξαν εις την πατρίδα αυτών επανελθόντες ότι πολλοί και έδηλητηριάσθησαν υπό των Έλλήνων. Το ιστορικόν τούτο έχει ούτως: Ότε οι Βυραροί κατά διαταγήν του Όθωνος εξεστράτευσαν κατά των Λακώνων προς καταστολήν μικρής διεγέρσεως, έρχον άπλήστως τώσους πολλούς σικουούς και άλλας άώρους όπώρας, ώστε οι πλείστοι απέθνησκον υπό κακοήθους πυρετού. Έτρωγον δε τους σικουούς όχι ως συνήθως, άλλ' μεμαραμμένους και κιτρινωπούς και άκαθάρστους, νομίζοντας ότι οι τοιοϋτοι είσιν οι καλήτεροι ως ώριμώτεροι και ευπεπτότεροι. Οί Βυραροί έν τούτοις παραδέχθησαν άσυστόλως ότι οι Έλληνες έδηλητηρίασαν σικουούς και λοιπάς όπώρας προς βλάβην και καταστροφήν αυτών!

Πολλοί των υπηκόων των μεγαλουργών Βιτελσβάχων, Ελλάδα άκούοντες, τρέμουσι και φοβήκην αισθάνονται: προτιμώσι δε μάλλον την Ιαπωνίαν και Κίναν, ή την Ελλάδα. Ουδόλως παραδέχονται ασφάλειαν ζωής και ιδιοκτησίας παρ' ήμιν ληστεία, άρπαγή, δικαίωμα του ισχυροτέρου, δολοφονία, είσι τά προσφιλέστερα και συνήθη τοίς Έλλησιν έργα! Την δεξασίαν ταύτην ισχυροποιούσιν ουκ όλίγον και αί Κυβερνητικά και άνθελληνικά έφημερίδες του Κράτους, των όποιων αί εξ Ελλάδος πλασταί πολλάκις ανταποκρίσεις γέμουσι ψευδολογιών και τερατωδεστάτων ύπερβολών και συκοφαντιών.

« Απορώ, έλεγε τραπεζίτης τις Βυραρός δημοσία, πώς ό κάλλιστος και αγαθώτατος ήμων Όθων δέν έβαρύνθη ζών μεταξύ των φιλοταράχων και άγνωμόνων Έλλήνων! Ιδού ότι μάταιοι οι κόποι και οι άγώνες αυτού ύπερ του εξευγενισμού και της άναμορφώσεως του άσημάντου τούτου βασιλείου! Έπρεπε να παραιτηθω του θρόνου, και να επανέλθω εις τον τόπον της γεννήσεώς του ή όδξα και ισχύς αυτού έν Βυραρία έσται άσυγκρίτως μεγαλύτερα. Απίτωσαν εις κόρακας τά δικαιώματα του οίκου ήμων επί του θρόνου της Ελλάδος! »

Και έγαυρία ό Βυραρός τοιαύτα λέγων, και παρεδέχοντο οι άκούοντες τους λόγους αυτού δι' άμοφώνους: das ist wahr; sie haben recht! (αυτό είναι αληθές: έχετε δικαίον!)

(Έπειτα το τέλος.)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΝΔΗ.

Κορυφαίαν των συγχρόνων φιλολόγων γυναικών άνευ ουδεμιχς διακρίσεως θέτομεν συγγραφέα τινά, ήτις δέν είναι ουτε άνήρ ουτε γυνή, άλλ' άπλώς μία των ώραίων φιλολογικών μεγαλοφυών, ήτις παρήγαγεν έαυτήν έν τω κόσμω.

Η Κυρία Σάνδη είναι εκ των ποιητών εκείνων, ών ή παρουσία αποτελεί έποχήν εις τον βίον των λαών. Ουδέις άνέδειξε μετά πλείστερας ποιήσεως και αληθείας την φυσιογνωμίαν της κοινωνίας. Η κοινωνία αυτή είναι μανιώδης, κούφη και σοβαρά, εύκόλως μεταπίπτουσα εκ της άπελπισίας εις την έλπίδα, εκ της χαυνώσεως εις τή ένθουσιώδες. Και λοιπόν! ή Κ. Σάνδη εις πάντα ταύτα

ΓΕΩΡΓΙΑ ΞΑΝΔΗ.

ἐπέτυχε θαυμασίως, καὶ τὸ πνεῦμά της καὶ ὁ διοργανισμὸς της παράγουσι μετ' ἀξιοθαυμάστου εὐστροφίας ὅλας τὰς φαντασίας τῆς ἀλλοκότου ταύτης εὐμεταβλησίας.

Ὅτε μὲν βλασφημῆ μετ' ἀγρίαν ἐνέργειαν τοῦ Βύρωνος καὶ γελᾷ μετ' ἄντρον καὶ σαρκῶνιον ἐκείνον γέλωτα, τὸν προξενούντα φόβον, ὅτε δὲ δέσται καὶ ψάλλει ὡς ὁ Λαμαρτίνος· ἔπειτα κλαίει καὶ ὄνειρώττει ὡς ὁ ἔνθεος Συγγραφεὺς τῆς Ἀτάλης καὶ τοῦ Ρενάιου, καὶ ἐν τῷ μέσῳ πάσης τῆς ποικιλίας ταύτης δὲν παύει ποτὲ τοῦ νὰ ἦνε μέγας ποιητής. Καὶ νῦν μὲν κελადεὶ ὑφ' ἠδονῆς ὡς ἀηδῶν φιλέρημος, νῦν δὲ μυκάται ὑπ' ὀδύνης ὡς

δάμαλις ἀποβαλοῦσα τὸν μόσχον αὐτῆς, ἄλλοτε δὲ συρίζει φρικαλέως ὡς ὄφις λιθοβοληθεὶς κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ περιελισσόμενος ὀργίλως καὶ πατάσων τὸ ἔδαφος. Ἀλλ' ὅμως πόσον καὶ ὀργιζομένη φαίνεται μεγαλοπρεπῆς, καὶ παραλογιζομένη χαρίεσσα, καὶ βλασφημοῦσα προσέτι θαυμαστή καὶ ἐκπληκτικὴ!

Οὐδεὶς εἰσεχώρησε πλείοτερον τῆς θαυμασίας ταύτης γυναικὸς εἰς τὰ μυστηριώδη ἄδυτα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας· οὐδεὶς γνωρίζει νὰ ἀποτεινεται ἀκριβέστερον καὶ μετὰ πλειοτέρας συγκινήσεως εἰς τὰ πάθη. Οὕτε ἔχομεν νὰ εἰπωμέν τι περὶ τῆς μορφῆς τῆς Κ. Ξάνδης· ὅλος ὁ κόσμος ἐθαύμασε τὴν ἔξοχον αὐτῆς καλλονὴν, ἧς ἔχνη διατρεῖ

εἰσέτι καίτοι γηράσασα, καὶ ἡ ὑπεροχὴ της ὑπὸ ταύτην τὴν ἔποψιν εἶνε ἀναμφισβήτητος. Ἴδου ἐν συντόμῳ ἡ βιογραφία τῆς Κ. Ξάνδης.

Μαρία Αὐρόρα Δουπίνου, ἡ ἔπειτα διὰ τοῦ γάμου Κυρία Δουδεβάντη κληθεῖσα καὶ μετέπειτα Γεωργία Ξάνδη, ἡ ὀρθότερον Γεώργιος Ξάνδης, πολυώνυμος καὶ πολυθρύλλητος αὕτη γυνή, ἐγεννήθη τῷ 1804 ἐν πόλει τινὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπαρχίας Βερρύ. Τὴν καταγωγὴν αὐτῆς περιῦμνησεν ἡ περὶ τὴν γενεαλογικὴν εὐγένειαν ἐπτοημένη τῶν ἑσπερίων λαῶν ματαιότης, ὡς καταγομένης ἐκ βασιλικοῦ αἵματος, ἀπὸ τοῦ νόθου υἱοῦ Αὐγούστου τοῦ Β', βασιλέως τῆς Πολωνίας· ὡς εἰ μέγα τι σημαίνει δὴθεν αἷμα βασιλικόν, ἐκ νοθείας εἰς νοθεῖαν μεταπεσόν καὶ μετὰ ὄλην ἑκατονταετηρίδα εἰς τὰς φλέβας τῆς Μαρίας Αὐρόρας ἐπὶ τέλους μεταγμισθέν!

Ἀνετράφη δὲ τὸ κοράσιον τὴν μὲν πρώτην ἀνατροφὴν κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Ρουσσώ, ἀφειμένον ἐλευθέρως εἰς τὴν κατὰ φύσιν ἀνάπτυξιν, περιπλανώμενον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰνδρου καὶ θηρεῖον χρυσαλλίδας διὰ τῶν ἐλικοειδῶν ἀτραπῶν τῆς Μελαίνης καλουμένης κοιλάδος. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, ἀποσπασθὲν τῆς παραποταμίου φιλοσοφικῆς ἐκείνης ἀγριότητος ἢ μάλλον ἀγροικίας, τῆς ἀσυμβιβάστου παντάπασι πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν κοινωνικὴν τῶν ἡθῶν κομψότητα καὶ εὐρυθμίαν, εἰσῆχθη τῷ 1815 εἰς ἡλικίαν 14 ἐτῶν εἰς τὸ ἐν Παρισίοις μοναστήριον τῶν Ἀγγλίδων, ὅπου τόσῃν ἔδειξεν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς χαρακτῆρος σκαϊότητα, ὥστε διεκρίνετο συνήθως παρὰ τῶν φιλοσκωμιμῶν συμμαθητριῶν της διὰ τῆς ὀνομασίας ὁ παῖς, οἷον προλεγουσῶν τὸ μετὰ ταῦτα ἀρρένωτον ἦθος τῆς ποιητρίδας.

Ἄμα ἐξελοῦσα τοῦ μοναστηρίου μετὰ ἐξαετῆ σπουδῆν ἢ θεολογίας ὑπότροφος, ἀπώλεσε τὴν πλουσίαν μάμμην αὐτῆς, καὶ οὕτω μείνασα πάντῃ μεμονωμένη καὶ ἀπροστάτευτος, καὶ ταῦτα εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας της καὶ κληρονόμος τοσοῦτων ἀγαθῶν, πρὸς μόνην σωτηρίαν ἀπέβλεψε τὴν μετὰ ἀνδρὸς νόμιμον συνοίκησιν. Καὶ νυμφεύεται λοιπὸν στρατιωτικὸν τινα, αὐτοκρατορικὸν φρούραρχον τοῦ Νοάντου (Nohante), Βαρῶνα Δουδεβάντη ἐπιλεγόμενον.

Καὶ τὰ μὲν πρῶτα τῆς ζωῆς αὐτῆς διήνυσεν ἐν εἰρήνῃ, καίτοι εἰς διηνεκῆ διατελοῦσα ἀνησυχίαν καὶ λύπην διὰ τὸ ἀνόμιον τῶν φρονημάτων τοῦ συζύγου της, ἀνδρὸς πεζωτάτου καθὸ στρατιωτικοῦ καὶ μὴ ἐκτιμῶντος τὸν ἐξευγενισμὸν τῆς καρδίας· ἐφ' ᾧ καὶ εὕρισκε παραμυθίαν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἱππασίαν, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὴν συνεχῆ θεωρίαν τῆς φύσεως καὶ εἰς τὰς παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ρήνου συνεχεῖς ὁδοιπορίας. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, μὴ δυναθεῖσα νὰ ὑπομένῃ τοιοῦτον βίον, παρήτησε μετὰ δεκαετῆ σχεδὸν συμβίωσιν τὸν καλὸν φρούραρχον, καὶ διεσκέλισεν ἡ Αὐρόρα ἐκ δευτέρου τὴν οὐδὸν τοῦ εἰρηνικοῦ ἀσύλου, καταφυγοῦσα εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον τῶν Ἀγγλίδων.

Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἐπῆλθεν εἰς αὐτὴν ὁ κόρος· διὸ καὶ μετ' ὀλιγοχρόνιον διαμονὴν, δραπτεσθεὶς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ σκηνώματος ἡ ὀσιωτάτη μοναχὴ καὶ ἐξέρχεται εἰς κόσμον, βέβηλον μὲν καὶ ἐμπαθῆ ἀλλ' ὅμως ἔνδοξον. Καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ βίου της εἰσι λίαν σκοτεινὰ καὶ ἀβέβαια καὶ διφορούμενα. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι διή-

γαγε βίον ἄστατον καὶ παλίντροπον, καθ' ὃν δὲ μὲν ἀνεβρίχαστο τὴν τραχεῖαν καὶ ἀνάντη ὁδὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς μοναῖς, ὅτε δὲ ἐν ῥοπῇ μετεπήδα εἰς τὴν τύρβην τοῦ κόσμου, εἶτα πάλιν σοβαρῶς διεδρακτύλιζε τὸ μάλλινον τῆς ἀσκήσεως κομβοσχοίνιον, ἐπὶ τέλους δὲ διεβρήγνυν αἰφνης τὸν μέλανα τῆς μοναστρίας σάκκον.

Δύναται τις νὰ ἀποδείξῃ δύο φάσεις διακεκριμένας εἰς τὸν φιλολογικὸν βίον τῆς Κυρίας Ξάνδης. Ἡ πρώτη παρήγαγε τὴν σειρὰν ἐκείνων τῶν μυθιστοριῶν, ἐν αἷς συγκαταλέγοντι τὰ δημοφώνως πρωτεύοντα ἢ Ἰνδιάννα, ἢ Βαλεντίνη, ὁ Οὐσκῶκος, ὁ Λέων Λεωνῆς, κτλ. Ἀλλὰ τὸ ποιητικώτερον ἀναντιρρήτως καὶ ἐξοχώτερον πάντων ἐστὶν ἡ Λαίλια, ἡ μεγάλη αὕτη φωνὴ τῆς ὀδύνης, ὡς λέγει τις τῶν βιογράφων τῆς ποιητρίδας, ἢ τὸ κύκνειον, καθ' ἡμᾶς, μελώδημα, ὅπερ τελευταῖον ἐμελώδησεν ἡ ἀλγοῦσα τὴν ψυχὴν καὶ δισταζούσα τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φαντασίαν πυρέσσουσα φοιβόληπτος αὕτη γυνή.

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ δηλητηριώδους τούτου πονήματος, ἀνεκουφίσθη πάλιν ἡ κατῶδυνος τῆς ποιητρίδας καρδιά καὶ ἐπραῦνθη ὡς ὁ νεανίσκος τοῦ Εὐαγγελίου, ἀφ' οὗ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν κράζον καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν, κατέλαβε δὲ μετὰ τοῦτο τὴν κοινωνικὴν θέσιν της, καὶ διαζευχθεῖσα νομίμως ἀπὸ τοῦ πρώτου συζύγου της, κατέσχε τὴν περιουσίαν της καὶ οὕτως ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἑλβετίας, ζητοῦσα παρ' αὐτῶν καὶ παρὰ τοῦ ἱλαρωτάτου τῆς Φλωρεντίας καὶ Βενετίας οὐρανοῦ ἰδέας ἤττον ζοφεράς καὶ μάλλον διαγελώσας ἐμπνεύσεις. Λέγεται δὲ ὅτι καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν ἦλθε πόλιν, ἀνδρικήν φέρουσα ἐνδυμασίαν καὶ ὄνομα, καὶ τὸν χαρίεντα ἡμῶν Βόσπορον ἐχαίρεισε.

Μετὰ τινὰ ἀποδημίαν πρὸς τὰς Βαλεαρίδας νήσους, ἐπῆλθεν ἡ δευτέρα φάσις τῶν συγγραμμάτων της, εἰς ἣν ἀνήκουσιν αἱ ἑπτὰ χορδαὶ τῆς λύρας, ἢ Σύννοδος τοῦ Πύργου τῆς Γαλλίας, ὁ Κονσουέλος, ἢ Κόμησσα τοῦ Ρουδοστατ, κτλ. Ἄπαξ εἰσελθοῦσα εἰς τὴν δευτέραν φάσιν ἡ Κυρία Ξάνδη, φαίνεται ὅτι ἠθέλησε νὰ ζημιωθῇ πᾶν ὅ,τι ὠραῖον εἶχεν εὐτόλμως διακινδυνεύσει εἰς τὴν πρώτην. Τὰς δοξασίας, τὰς ὁποίας εἶχε τοσοῦτον αὐθαδῶς κατατρέψει κατ' ἀρχάς, ἐπροσπάθησε νὰ τὰς ἀνοικοδομήσῃ. Πλὴν μόλις προσῆλθεν ἰματισμένη καὶ σωφρονοῦσα ὡς μεγάλη τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας ἰέρεια πρὸς τὸν φλογερὸν τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπερμαχον, τὸν Ἀββᾶν Λαμενναῖον, διευθύνοντα τότε περιοδικὸν τι Σύγγραμμα ὁ Κόσμος, (εἰς ὃ καὶ ἐδημοσίευσεν πέντε πρὸς Μαρκίαν ἐπιστολάς, πλήρεις κατανύξεως ὅλως χριστιανικῆς,) καὶ ἀποδυσπετήσασα ταχέως, ἐπήδησε δι' ἐπικινδύνου ἄλματος ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς πέτρας τῆς πίστεως ἔνοπλος καὶ καταστρατηνῶσα εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ πανθεισμοῦ, καὶ ἀνέτρεψεν ἐκ βάρων δι' αἰφνιδίου λακτίσματος τὸ γενναῖον οἰκοδόμημα τῶν πρὸς Μαρκίαν ἐπιστολῶν. Οὕτω πολλάκις τὸ ἄστατον τοῦ πνεύματος καὶ τὸ ἀβέβαιον τῶν φρονημάτων καθιστῶσι παίγνιον τῆς ἀδυναμίας καὶ αὐτοῦς τοὺς ἐπὶ σοφίᾳ κλειζομένους. Ὁ Σπυριδίω, καὶ τοι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ ὡς μεγαλοπρεπῆς καὶ σοβαρὰ σπουδῆ τοῦ ὕφους, τὸ ὅποιον δὲν θὰ ἐφραττάζετο ποτέ τις ὅτι εὕρισκετο εἰς γυναικα, οὐχ ἤττον ὅμως εἶνε ἀληθῆς παλινοῦς τῶν πρὸς Μαρκίαν ἐπιστολῶν, καὶ ἐκ διαμέ-

τρον αντίθετον πνεῦμα τοῦ κατὰ Λαμειναίων προοδευ-
τικου Χριστιανισμοῦ.

Μετὰ τοῦτον πλείστα ἄλλα πονήματα συνέγραψεν
ἢ ἕξοχος γυνή, περὶ μὲν τὸν ἀκριβῆ τῆς καλλιτεχνίας
κλονία Ουμουσίου ἀρμόζοντα, ἀλλ' ὅμως ἐπιμᾶλλον ἀφι-
στάμενα τῆς σωτηρίας ἀρχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Πλή-
θος δὲ δραμάτων κοσμοῦσι ἔτι καὶ νῦν τὰς σκηνὰς τῶν
Γαλλικῶν θεάτρων. Πλήρη ἐνεργείας καὶ κινήσεως ζωικῆς
τὰ μυθιστορήματα τῆς πρώτης περιόδου τῆς Κυρίας Σάν-
δης ἔχουσι ἠθικὴν χάριν, ἥτις εἶνε πηγὴ πάσης ἀνθρω-
πίνης πράξεως, ἐνῶ τὰ τελευταῖα τῆς συγγραμμάτων δὲν
ἐπιφέρουσι σχεδὸν εἰς τὸ πνεῦμα παρὰ ἀποτελεσματι-
συχινήσεως, ἴλιγγος, καμάτου καὶ ἀμφιβολίας.

Ἡ Σάνδη ἠράσθη ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας τῆς τοῦ
ποιητοῦ Ἀλφρέδου Μυσσέ. Ἡ ἀρχὴ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ
ἔρωτος δύο πλάσματων μεγάλων εἶνε εἰσέτι μυστήριον.
Ποῦ ὁ ἐνδοξος ποιητὴς ἐγνώρισε τὴν ἐνδοξὸν ποιήτριαν,
πῶς ὁ ψάλτης τῆς Ναμουνα εἶπε «σὲ ἀγαπῶ!» εἰς
τὸν ἀοιδὸν τῆς Ακαίλιας, οὐδεὶς γνωρίζει· τὸ βέβαιον
εἶνε ὅτι ἠγαπῶντο περιπαθῶς καὶ ἐσχεδιάσαν βίον πλά-
νητα καὶ αὐτόχρημα ποιητικόν, καὶ ὠνειροπόλουν νο-
χελᾶς ὁδοιπορίας πρὸς μαγικὰ κλίματα. Οἱ συνοδοιπόροι
ἔφθασαν μέχρι Βενετίας, ἐθαύμασαν ὅλα τὰ θαυμάσια
τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀλλ' ἡ ῥῆξις ἐπῆλθε ταχέως καὶ
ἐκεῖ ἐχωρίσθησαν. Τίς τῶν δύο ἔπεισε δὲν δυνάμεθα
να ἐξετάσωμεν. Ἡ καρδία εἶνε πάντοτε χωρὸς ἱερῶς, εἰς
τὸν ὁποῖον οὐδεὶς πρέπει νὰ ῥίπτῃ βέβηλα βλέμματα·
ἡ γυνὴ εἶνε πάντοτε γυνή, ὅσον μέγας ἀνὴρ καὶ ἀν γίνῃ.

Ὀλίγους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ποιητοῦ μῆνας, ἡ Σάνδη
ἐξέδωκε τὸ περιπαθὲς μυθιστορημά της Ἀὐτὴ καὶ αὐ-
τὸς, καὶ ὑπὸ διαφανῆ ἀνωθυμίαν προσεπάθησε νὰ ῥίψῃ
ὅλα τοῦ ἔρωτός των τὰ σφάλματα εἰς ἀνθρώπον, ἀπὸ
τοῦ ὁποῖου ὁ θάνατος ἀφῆρσε τὸ δικαίωμα τῆς ὑπε-
ρασπίσεως.

Ζῆ δὲ εἰσέτι ἡ μεγίστη καὶ φιλοσοφικωτάτη αὐτῆ ἐν
γυμνασίῳ, ἢ ἐφ' ἀμύλλῳ τῆς περιβλέπτου Γαλιτικῆς Διοτί-
μης, τῆς συμφιλοσοφούτης Σωκράτης, συγγράφουσα ἀδια-
κόπως μυθιστορίας καὶ δράματα καὶ ποιήσεις, καὶ ἀπασχο-
λοῦσα καὶ τύπον καὶ καλὰ μους καὶ γλώσσας κατ' ἄπα-
σαν τὴν ἐσπερίαν Εὐρώπῃν, καὶ ἦθος ἐπιτηδευομένη
συνήθως ἀνδρῶν. Καί τοι δὲ εἰς μεταφυσικούς πολλὰ καὶ
περιπύτουσα βραβασμούς, οὐδὲν παράδοξον ἀν, κοιμη-
θεῖσα ποτὲ πανθραστής, ἐξυπνίσθη χριστιανή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΤΟ ΦΡΙΚΤΟΝ ΛΑΘΟΣ. Μυθιστορῆμα Ξενοφάντος Βρα-
φοπούλου. Ἐκδόσεις δευτέρα, ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Βραφοπού-
λων. Ἀθήνησι, 1863.

Ἰσως ἤθελεν εἶσθαι πάντῃ περιττόν νὰ γράψωμεν καὶ
ἡμεῖς περὶ τοῦ προκηρυττομένου τούτου βιβλιαρίου, μετὰ
τὰς ἀξιολογητάς κρίσεις τοῦ Μουσοτραφοῦς συντάκτου
τῆς ἡμέρας, ὅστις ἐν ὀλίγοις εἶπε τὰ δέοντα περὶ αὐτοῦ.
« Τὸ μυθιστορῆμα τούτο, λέγει ὁ ἀμερόληπτος οὐ-
» τος δημοσιογράφος, εἶνε προῖόν καλὰμου, θραυσθέντος

» φεῦ! προύρωσ ὑπὸ βασιάνου μοίρας. Εἶνε τὸ πρῶτον
» ἄνθος δένδρου, μὴ προφθάσαντος νὰ συμπήξῃ αὐτὸ εἰς
» καρπὸν, καὶ ὡς τοιοῦτον δέον νὰ μὴ τεθῆ εἰς τῆς αὐ-
» στήρας κριτικῆς τὴν τρυάνην. Ἐχει ἴσως τινὰ τὰ ξε-
» νίζοντα καὶ δὲν ἀπέχει λίαν τῆς καθημαζευμένης ὁδοῦ,
» ἀλλ' ἐνιαχοῦ κοσμεῖται διὰ πολλῆς λόγου χάριτος καὶ
» ἰδεῶν παθητικῶν καὶ σκηνῶν ἐπιτηδείως, κατὰ τὸ μέ-
» τρον τῆς ἰθαγενεὸς τέχνης, συνυφασμένων. »

Συμπληροῦντες λοιπὸν τὰς ἀνωτέρω κρίσεις, προβαίνο-
μεν εἰς τὴν ἐφικτὴν ἀνάλυσιν τοῦ φρικτοῦ Ἀθήους
διὰ τῆς παρὰ πόδας βιβλιοκρισίας:

Κάλαιμος γλαφυρὸς, φαντασία ζωηρά, ποικίλη καὶ
ἐλαστικῆ, χρωματισμὸς φυσικὸς τῶν εἰκόνων καὶ μα-
γευτικὴ ἀφέλεια,—ἰδοὺ τὰ ἐξωτερικὰ κοσμήματα τοῦ
ἄνωθι πονήματος, τοῦ ὁποῖου ὁ συγγραφεὺς, νέος εἰσέτι
καὶ καρδίαν φέρων πλήρη πατριωτισμοῦ, ἠθικῆς ἀναπτύ-
ξεως καὶ ποιητικῆς καλαισθησίας, ἀπέπτυτῃ πρὸ πολλοῦ,
κακῇ μοίρα, ἀπὸ τὰς φάλαγγας τῶν ζώντων, πρὸς μεγι-
στην θλίψιν τοῦ ποιητικοῦ ὁμίλου τῆς νέας Ἑλλάδος, τῆς
πεπαιδευμένης τοῦ ἔθνους μερίδος καὶ τῶν εὐαίσθητων
καρδιῶν τοῦ λαοῦ. Ἄλλοτε ἴσως λάθωμεν ἀφορμὴν νὰ
λαλήσωμεν ἐκτενῶς καὶ περὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων τῆς
γλαφυρᾶς γραφίδος τοῦ θανόντος ποιητοῦ· ἐπὶ τοῦ παρόν-
τος περιοριζόμεθα νὰ εὐφρανθῶμεν τὰ ἄνθη τοῦ λειμῶ-
νος, ἐν ᾧ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀφελοῦς τούτου καὶ ὠραίου
μυθιστορήματος τέρπεται, καὶ νὰ ἀποδώσωμεν τὸν προ-
σῆκοντα ἔπαινον τῇ σοφίᾳ τοῦ ἀοιδίου τούτου νεανίου
ποιητοῦ.

Ἡ εἰσαγωγή, ἡ πλοκή, ἡ ἀκριβὴς ἐνότης καὶ τὰ κα-
θαρὰ Ἑλληνισμὸν ἀποπνέοντα ἐπεισόδια καὶ τέχνην οὐ-
χι τυχαίου καλὰμου, ἐφέλκουσι τὴν προσοχὴν παντός
εὐαίσθητου. Ἐν τῇ εἰσαγωγῇ ὁ συγγραφεὺς ἐξ ἐφόδου,
οὕτως εἰπεῖν, εἰσάγει τὴν ἀναγνώστην εἰς τὴν ὅλην ὑπό-
θεσιν. Αἱ ἀνυπόφοροι εἰσαγωγαί, αἱ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χα-
ρακτηρίζουσαι τὰ μικρὰ καὶ μεγάλῃ μυθιστορικὰ προϊόν-
τα τοῦ Γαλλικοῦ καλὰμου, οὐδόπως ἤρσαν τῷ ποιητῇ
ἡμῶν. Ἄλλως τε, ποῖον τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον τῷ ἀναγι-
νώσκοντι; ἡ εἰσαγωγή, ἢ ἡ ἔντεχνος πλοκή καὶ ἐπιτυχὴς
λύσις ἢ κατατροπὴ τοῦ μυθιστορήματος;

Ἄντι σχοινοτενῶν καὶ φορτικῶν προλεγομένων, ὁ συγ-
γραφεὺς αἶρει ἀμέσως τὸ παραπέτασμα καὶ εἰσάγει εἰς
τὴν ὑπόθεσιν τὸν ἀναγνώστην, ἐπιφυλαττόμενος νὰ ἱκα-
νοποιῆσῃ τὴν περιέργειαν αὐτοῦ ἐν τῇ συνεχείᾳ τοῦ μυ-
θιστορήματος καὶ διὰ τοῦ στόματος αὐτῶν τῶν παρει-
σαγομένων προσώπων. Ἐπειτα τὸ ἐνδιαφέρον κινεῖται
μᾶλλον διχλογικῶς ἐν τῇ συναλλαγῇ τῶν δρώντων τοῦ
πονήματος προσώπων, ἢ διὰ τῆς ἀσχέτου καὶ ἀψύχου
ὑποκειμενικῆς ἀναπτύξεως. Ἡ δὲ ἀρχικὴ πλοκή, ἢ ἡ δέ-
σις ἐν τῷ μυθιστορήματι τούτῳ, οὐχὶ χαλαρῶς ἀλλ' ἰσχυ-
ρῶς καὶ εὐρώστως ἔχει, ἀπ' ἀρχῆς κρατοῦσα τὴν ψυχὴν
τοῦ ἀναγνώστου μετέωρον καὶ προσηλωμένην ἐπὶ τοῦ
θέματος. Ἡ τέχνη τοῦ συγγραφέως ἐνταῦθα μάλιστα κα-
ταφάνεται. Εἰσαγωγή τοῦ θέματος αὐτοῦ: Ἔρωτας Δωρο-
θέας καὶ Μενελάου—δέσις δὲ τοῦ θέματος: Ἔρωτας
τῆς Δυτικῆς Δωροθέας καὶ τοῦ Ἀναπολικοῦ
Μενελάου. Πρόοδος τῆς δέσεως: Ὁ γάμος τῶν δύο
ἔρωμένων, ἐμποδιζόμενος ὑπὸ τῆς Κυρίας Μο-
ράνου, μητρὸς τῆς Δωροθέας. Πῶς καὶ τίνοι τῶσφι;

ἰδοὺ ἡ ἐνότης καὶ ἡ φυσικὴ συνέχεια τῆς δέσεως: Ὁ θνή-
σκων σύζυγος τῆς Κυρίας Μοράνου, ὑπὸ Ἑλλήνων πειρα-
τῶν τὰ πάνθεινα ὑποστάς καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλφόνσου φε-
ρευθέντα τότε παρ' αὐτῶν νομίζων, ἀφίκει ὡς τελευταίαν
τοῦ θέλησιν πρὸς τὴν σύζυγόν του τὰς ἐξῆς λέξεις: «Ὅτι
ποτὲ δὲν θέλει ὑπανδρεῖσῃ τὴν Δωροθέαν μὲ ἀνθρώπον,
τὴν αὐτὴν Ἑρρασειαν ἔχοντα μετὰ τοὺς φονεῖς τοῦ τέκνου του.»

Ἡ δέσις προοδεύει διὰ τῆς παρεισαγωγῆς τοῦ Φοσκᾶ-
ρεως, ὡς νέου μελλονόμενου τῆς Δωροθέας, διὰ τῆς νέας
συναντήσεως τῶν δύο πρώτων ἔρωμένων, τῆς φυγῆς αὐ-
τῶν, διὰ τῶν συμβαμάτων τῆς Μονῆς, τῆς ἀναχωρήσεως
καὶ ἀργοπορίας τοῦ Μενελάου, τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Φοσκᾶ-
ρεως ὡς ληστοπειρατοῦ ἐνώπιον τῆς Δωροθέας, καὶ
τῆς ἀπαγωγῆς αὐτῆς.

Εἶτα, τῶν νεφῶν τῆς δέσεως διαλυομένων, ταχέια καὶ
φυσικὴ ἐπέρχεται ἡ λύσις, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν
προσώπων, τῆς ἀνακαλύψεως τῶν μουσικῶν δεσμῶν, τῆς
καταπτώσεως τῶν ὁμιλωτῶν προσωπέων καὶ τῆς κα-
τατροπῆς τῶν κυρίων τοῦ μύθου προσώπων. Ἄλλεπαλ-
λήτως λοιπὸν καὶ συνεπῶς τὰ μὲν μετὰ τῶν δὲ συνδέων
ὁ ποιητὴς, στολίξει ἀπαύστως διὰ χαριτοδύτων περι-
γραφῶν, ζωηρῶν διαλύγων καὶ ποιητικῶν καλλονῶν τὴν
ὁδὸν τῶν ἀναγνωστῶν του. Ἡ περιγραφή τοῦ μονήρους
καὶ ἀρχαιοπεποῦς πύργου τῆς Κυρίας Μοράνου, ἡ ζω-
γραφία τῆς ῥωμαντικῆς καὶ μεγαλοπεποῦς φύσεως, ἥτις
τὸν περιστοιχίζει, τὸ βρέμον εἰς τοὺς ἐρήμους ἐκείνους αἰ-
γιαλοὺς κύμα, ἡ διάβασίς τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων ὀρέων τῆς
Ρόδου, ὅθεν αἱ λαμπρότεραι ἐκτυλίσσονται ἀπόψεις εἰς
τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ὁδοιπόρου, καὶ ἄλλαι τοποθεσίαι πα-
ρεμπιπτουσαι εἰσὶν ἄξιαι τῆς γραφίδος τῶν καλλίστων
σημηνογράφων καὶ καλλιτεχνῶν, καὶ τὴν εὐαίσθησιν τοῦ
γράφαντος προδίδουσι. Ἐντυπώσεις καθαραὶ τοῦ πνεύμα-
τος αὐτοῦ, ἐπιτυχῶς μεταφρασθεῖσαι ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ
ἐκείνου βιβλίου, ὅπερ καλεῖται φύσις! Χαρίτων δὲν στερεῖ-
ται καὶ τὸ ἀφελὲς καὶ παθητικὸν τῆς Δωροθέας ἄσμα,
πρὸς τὸν ἤρμενον αἰγιαλὸν τοῦ ἐρημικοῦ τῆς πύργου ἀδόμη-
νον. Εἶνε τῇ ἀληθείᾳ γενναγμὸς δειλῆς καὶ παρθένου καρδίας,
θηρνούσης τοὺς δυστυχεῖς ἔρωτάς της.—Ἰδοὺ μέρος αὐτοῦ.

Κῦμα λευκὸν, μὴ εἶδες εἰς ταῦτα τὰ πελάγη
ἓνα ταξιδιώτην ὠρατὸν καὶ ξανθόν;
Ὡ! ἂν τὸν εἶδες, κῦμα, εἶπέ με ποῦ ὑπάγεις;
εἶπέ με τὴν ἐλπίδα ἂν ἔχῃ βοηθόν!

Εἶπέ του, λευκὸν κῦμα, νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον!
ὄπισω του στενάξω κι' ἐμπρός του με ζήτητ.

Εἶπέ του νὰ ταχύνη νὰ ἔλθῃ τελευταίον,
καὶ ἡ ζωὴ μακρὰν του με εἶνε βαρετή.

Ἄν με τὰ δάκρυά του σὲ ἔβρεξεν, ὦ κῦμα,
εἶπέ το νὰ σὲ βρῆξω με δάκρυα κι' ἐγώ!

Ἄν σ' ἔκαμε δὲ πάλιν, κῦμα, ὕρτον του μῆτιμα,
εἶπέ με το ἀμέσως νὰ πέσω νὰ πνιγῶ!

Φίλος τῆς ἱστορικορωμαντικῆς τοῦ Βαλτερσκότου σχο-
λῆς, ὁ ποιητὴς ἐπὶ τῶν ἰχνῶν ἐκείνου ἐπὶ πολὺ βα-
δίζει, παρεισάγων τὸ ἱστορικὸν πρόσωπον τοῦ περι-
βοήτου ἐκείνου ληστοπειρατοῦ Τρομάρα, καὶ ταυτίζον
αὐτὸ μετὰ τὸν ἀπολεσθέντα υἱὸν τῆς Κυρίας Μοράνου Ἀλ-
φόνσου. Ἡ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ λιμένος Λωρῶτων νῆσος
αὐτοῦ περιγραφομένη μᾶς ἐνθυμίζει τὴν Αἰολίαν τῶν
ἀρχαίων, καὶ τὰ μυστικά καταγώγια τοῦ Φοσκᾶρεως,

τοὺς σκοτεινοὺς κευθμῶνας ὅπου ὁ θεὸς τῶν ἀνέμων ἐπρω-
τοστάτει τὸ σκῆπτρον κρατῶν.

Ἐν γένει εἰπεῖν, ὁ ἔρωτας, ἢ ἀποτυχία αὐτοῦ ἕνεκα τῆς
ἀλόγου ἐπιμονῆς φανατικῆς μητρὸς, ὁ χωρισμὸς, ἢ συ-
ναπάντησις καὶ ἡ φυγὴ τῶν δύο ἔραστῶν, συννεύμενα
μετὰ τῶν συμβάντων τῆς Μονῆς, τῆς ἐμφανίσεως τοῦ
ληστοῦ μνηστῆρος, τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ Μενελάου, τῶν
ἀγωνιῶν τῆς Δωροθέας, τῆς φοβερᾶς ἀναγνωρίσεως, τῆς
ἀπαγωγῆς καὶ τῆς παθητικῆς κατατροπῆς, ἔνθα μή-
τηρ, ἔραστῆς καὶ ἔρωμένη, ἐκπνεύσει πηλοῖον μετανοοῦν-
τος καὶ ψυχροβραχούντος ληστοῦ, ἀδελφοῦ, υἱοῦ καὶ ἔρω-
μένου, ἀποτελοῦσιν ὅλον τι πλήρες τραγικοῦ ἐνδιαφέρον-
τος καὶ Ἑλληνικῆς εὐφυΐας, καὶ τὸν ἔλεον ἐπιτυχῶς
προκαλοῦσιν.

Ἰσως οἱ ξηροὶ ἡμῶν ἔπαινοι λίαν δαψιλῆς φανώσι τοῖς
ἀναγνώσταις· ἀλλὰ μόνου δὲν ἠμάρτομεν κατὰ τοῦτο.—
Ἡ μετάφρασις τοῦ φρικτοῦ Ἀθήους εἰς τὴν Γαλλι-
κὴν, καὶ ἡ παράστασις αὐτοῦ ὑπὸ δραματικὴν μορφήν,
πολλάκις ἐν τοῖς θεάτροις τῶν Παρισίων χειροκροτηθεῖ-
σα, δικαιοῦσιν ἡμᾶς, καὶ ἀπονέμουσι τῷ θανόντι συγ-
γραφεῖ τὸν λαμπρότερον τῶν στεφάνων.

Μακάριος ἐκεῖνος!... Ἄλλ' ἀξίεπαινος λίαν καὶ ἄξιος
τῆς συνδρομῆς τοῦ κοινου ὁ ζῆλος τῶν ἀδελφῶν τοῦ αἰ-
δίμου Ξενοφάντος, προσενεγκόντων εἰς τὸ κοινὸν νέαν
ἐκδόσιν τοῦ ἐκλείψαντος τούτου καλλιτεχνήματος, ὅπερ
εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι νὰ μετετρέπετο ὑπὸ δοκίμου
καλὰμου εἰς δράμα, καὶ νὰ ἐδιδάσκετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς
τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς μεγαλοπόλεως ταύτης Θεάτρου.

X. ΣΑΜΑΡΤΣΙΑΔΗΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΟΝΕΙΡΟΣ.

ΑΥΤΗ ΚΑΤΕΒΗ!

Αὐτὴ κατέβη!
ἐν μέσῳ τῶν ὀνείρων μου τὴν εἶδον·
τὴν δὲ τῶν ἐρώτων ἐκράτει ἀνημιμένην,
τὴν θεῖαν παρειὰν τῆς ὕγραν καὶ βεδρεγμένην.
Τὴν εἶδον! Χορὸν πενθίμων νεανίδων
εἶδον κατόπι ἐκείνης νὰ χορεύη·
ἦτο χορὸς ἐρατεινῶν ἐλπίδων,
ὅσαι τὴν κόρην ἐκύκλωσαν ἀνοοῦσαν
καὶ τὴν συνώδουσαν ἀποθανοῦσαν.

Ἐσθῆτα λευκοκόμων ἐφόρει,
ἀστέρων ἄσθη ἔβρᾶνεν ἢ κόρη.
Ἀγγελικὸν ἐπέστερε μειδίωμα
τὸ χεῖλός της, τὸ στόμα της θυμιαμα
ἐσκόρπιζε, τῶν Ἀθανάτων μύρον.
Ἐν μέσῳ ὑψηλῶν ὀνείρων
τίς τ' οὐρανοῦ τὰ μύρα δὲν ὠσφρανθή,
ὅσα τῶν κήπων τῆς Ἐδέμ σκορπιζουσι τὰ ἄνθη;

Τὴν χεῖρα τείνει,
τὸ κατὸν μέτωπόν μου ἐπιψάσει.
« Στενάξεις, δεσιμευμένη ψυχή μου;—ψυθαρῆζει·
« Στενάξεις; Ἦλθον, φίλε· ἡ ὦρα προσεγγίζει! »

« Ὁ ἔρωσ, βραχὺς ἐπὶ τοῦ κόσμου, παύει
« ἅμα τὸ γῆρας ἐπέβη, ἅμα κλίνη
« ἡ ἀνθρώπῳ νεότης· ποῖα βλάβη
« τῶν ἀθανάτων τὸν ἔρωτα θὰ βλάβῃ;
« Ὁ ἔρωσ ἀφθίτος· ἐδῶ θ' ἀνάψῃ
« ἐδῶ, ὅπου τοῦ ἔρωτος αἱ ἄφες
« ἀστέρεις εἶνε Σείριοι, Πλειάδες,
« θὰ αἰσθανθῆς αἰώνιον φιλότιμα . . .
« θὰ βλέπῃς κάλλους ἀφθαρτον νεότητα . . . »

Ἐσίγησεν ἡ οὐρανία κόρη,
μὲ ὄμμα μάγον μ' ἐθεώρει.

Ἐγὼ, φίλων τὰς χεῖρας τὰς λευκάς της,
σιωπηλὸς ἠτένιζον τὰς θεῖας καλλονάς της.
Εἶτα, « Παρθένος! ἔκρᾶξα, ψυχὴ ἡγαπημένη!
« Πότε θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμὴ αὐτὴ ἡ περιλιμένη,
« καθ' ἣν, ἀστέρεις ὀδύμοι, τὰ ὕψη θ' ἀναβύμην
« καὶ εἰς τὰ βάθη τ' οὐρανοῦ εὐδαίμονες θὰ ζῶμεν;
« Πότε; » — Ἐκείνη φεύγουσα, « Περίμενον ὀλίγον! »
μὲ εἶπε καὶ μὲ ἄφησε. Τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοίγων
ἐγὼ, ἐπανελάμβανον « Περίμενον ὀλίγον! »

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΑΡΟΝ.

Α'.

Ἐγὼ καὶ μακρυμύνη
τὰ φύλλα πίπτουσι
τοῦ φθινοπώρου.
Τοῦ δάσους ἡ μαγεία
ἐξηφανίσθη,
τὰ δένδρα κύπτουσι
τῆς ὄχθης τοῦ βοσπόρου.
Ἡ φιλομήλα
σιγαῖ ἡ τρικυμια
ἠγέρθη, ὁ βορρᾶς πάλιν ὠρίσθη.
Τὸ σύννερον θαλόν, πικρὸν
τῶν οὐρανῶν
τὴν καλλονὴν σιαρίζει·
ἡ πρὶν γελῶσα φύσις
σκυθρωπάζει,
καὶ τὴν καρδίαν θλιβεραὶ πληροῦσιν ἀναμνήσεις.

Ἡ χωρική Συλφίς
χοροὺς ἐρώτων
ὡς πρῶτον
δὲν χορεύει,
οὐδὲ ἡ ἀῖρα θωπεύει
τὸν ἐδενώδη
βόστρυχόν της
Ἄπὸ εὐώδη
ἀρώματα βεβαρημένη
ἡ μουσικὴ Συλφίς
τὸ κύμα τῶρα
δὲν σχίζει.
Ἀνοίξεως ὥρα
δὲν εἶνε ἀφρίζει
ἡ θάλασσα κατὰλευκος, παρωργισμένη.

Β'.

Ἀπέπτυσαν ἐν τάξει
ἐμηδενίσθησαν
γάρις καὶ ἔρωσ.
Κάλλος, φειδωλότης
τῶρα ποῦ εἶνε; . . .
ἐξηφανίσθησαν!
εἰς οὐδὲν μέρος
φαίνονται. . . ἴδε!
Τοῦ βόδου ἡ θεότης,
τὰ μῦρα, αἱ ἀνθοσμίαι ἐκεῖναι
καὶ τῶν ἀγρῶν αἱ καλλοναί

καὶ αἱ τερπναὶ
αἶραι παρήλθον· μόνον
ἀκούεις νὰ μυκᾶται
τῶν χειμῶνων,
πνοὴ καὶ βλέπεις σκυθρωπὴ ἡ φύσις νὰ κοιμᾶται.

Τῆς νήσου ἡ φαιδρὰ
ἀκτὴ ἀμμώδης,
θρηνώδης,
στεῖρα μένει,
οὐδὲ παρθένος προβαίνει
τὴν οὐρανίαν
καλλονὴν της
εἰς τὴν χορείαν
εὐθύμων νέων νὰ ἐπιδείξῃ.
Νεότης ζωηρά!
ἂν περιμείνης
καὶ πάλιν
εὐθύμως νὰ κλίνης
εἰς φιλῆς ἀγκάλην,
τὸ στάδιον τοῦ ἔρωτος πάλιν θ' ἀνοίξῃ.

Χ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ.

Τῷ Κ. Α. Μ. ἀναχωροῦντι.

Μίᾶς στιγμῆς μᾶς ἦνωσε πτῆσις,
στιγμῆς μία πνοὴ μᾶς χωρίζει,
ἐσὺ φεύγεις μακρὰν, θὰ μ' ἀφήσῃς
κ' ἐγὼ μένω μακρὰν ἀπὸ σε!
Στιγμῆς μόνον ἡ τέρψις μας ἦτο·
ἡ χαρὰ μας ὑπῆρξεν ἐκείνη
ὡς σπινθῆρ, ὅστις λάμπει καὶ σβύνει·
ἦσαν χίμεραι πάντα χρυσαῖ!

Ἐὰν στιγμᾶς ἡμοῦ εὐφροσύνας
ἐπεράσαμεν, ὅταν πατήσῃς
εἰς τοὺς τόπους τοὺς θεοὺς ἐκείνους,
τῶν στιγμῶν ἐνθουμοῦ σὺ αὐτῶν.
Ὅταν κάλλη ἐμπρός σου θὰ ἴδῃς
καὶ ἐκείνη γλυκὰ σοὶ γελᾶσθαι,
μὴ ὁ νοῦς σου ποτὲ μὴ ξεχάσθαι,
μὴ ξεχάσθαι ἐμὲ τὸν πιστόν.

Ὅταν μόνος μ' ἀγάλλοντα πόδα
εἰς τοὺς κήπους, ὦ φίλε, σὺ τρέξῃς,
ὅπως δρέψῃς ὑάκινθα, ῥόδα,
κ' ἀνθοδέσμην ποιήσῃς λαμπρὰν,
τὴν προσφέρῃς σιγαῖ εἰς ἐκείνην,
καὶ ἐκείνη τὴν λάθη γελῶσα,
ἐνθουμοῦ, ἐνθουμοῦ σὺ τὰ ὅσα
ἐδῶ σοὶ εἶπα μίαν φοράν!

ΓΕΛᾶΣ;

Γελᾶς, γλυκεῖα κόρη; τὸ πᾶν γελᾶ μαζὶ σου,
ἐνδύεται ἡ φύσις τοῦ ἔαρος στολήν·
γελᾶς; γελᾶ ἡ ἀῖρα, γελοῦν τ' ἄβη ἐξίσου,
σοῦ στέφουσιν εὐώδη τῶρα τὴν κεφαλήν·
γελᾶς, καλὴ παρθένε; τοὺς πάντας σὺ μαγεύεις,
εἰς χώρας ἠλυσίους σὺ φέρεις τοὺς θνητούς·
γελᾶς; τῶν καρδιῶν μας σὺ μόνη βασιλεύεις,
κ' ἔχεις τὸν κόσμον ὅλον θεράποντας πιστούς.
Ἐγέλασαν ὀλίγον τὰ γλυκερά σου χεῖλη;
ἀπὸ νεκρὸν ποῦ ἦτο τὸ πᾶν νῦν μειδιᾷ;
μεγάλῃ σου, ὦ κόρη, ἰσχύς ἡ ἐρωτύλη!
ὦ! γέλα, καὶ τοῦ κόσμου θ' ἀλλάξῃ ἡ χροιά!
Γελᾶς; καὶ τὰ δεσμά μας, ὦ ἄγγελε, σὺ θραύεις,
πραύνεις τὴν καρδίαν, ἐὰν αὐτὴ ἀλγῇ·
ὦ θελκτικὴ νεάνις, νὰ μειδιᾷς μὴ παύσῃς,
μὴ ὁ καθὲς εἰς λύπας, εἰς θλίψεις του πνιγῇ!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ Ι. Π. . . .

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Λουδοβίκος ὁ ΙΕ' ἐνδιεφέρετο πάντοτε εἰς τὸ νὰ ἐρωτᾷ
καὶ νὰ μανθάνῃ τὴν ἡλικίαν τῶν ἄλλων. Ἡμέραν τινὰ,
καθ' ἣν συνωμίλει μετὰ τοῦ Δουκὸς Μοντριέρ, « Εἶνε
ἀληθὲς, τῷ εἶπεν, ὅτι ὁ κόσμος σᾶς δίδει πλείοτερα τῶν
ὀγδοήκοντα ἐτῶν; — Μάλιστα, Μεγαλειότατε, ἀπήντη-
σεν ὁ εὐφυὴς Δουξ, ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὰ λαμβάνω. »

« Θυρωρὲ, ἠρώτα κοῦφός τις κυρία, πότε ἀναχωρεῖ ὁ
σιδηρόδρομος τῶν ἐννεά; — Ἐξήκοντα λεπτὰ μετὰ τὰς
δκτώ' » ἀπήντησεν ὁ εὐφυὴς ὑπηρέτης.

Ἡρώτων τὸν Δανιέρων ἐκ πόσων παιδιῶν συνέκειτο ἡ
οἰκογένειά του. — Εἴμεθα τρεῖς ἀδελφοί, ἀπεκρίθη, δύο
κοράσια καὶ ἓν ἀγόρι· τὸ ἀγόρι εἶμαι ἐγὼ. »

Ὁ Φάβιος Μύρτος, ἀρχιεπίσκοπος Ναζαρέτ, ὅστις ἐχηρ-
μάτισε τρεῖς φορές Νούντιος (ἀπεσταλμένος) τοῦ Πάπα
εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ τὸ 1745, θέλων νὰ ἀποδείξῃ πό-
σῃν προσοχὴν πρέπει νὰ καταβάλλῃ τις ὅταν γράφῃ, ἐσυ-
νείθιζε νὰ λέγῃ: « Εἰς κανὲν μέρος τοῦ Εὐαγγελίου δὲν
ἀναφέρεται νὰ ἔγραψεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πλέον τῆς μιᾶς
φορᾶς » καὶ τοῦτο ἀκόμη τὸ ἔκαμεν ἐπὶ τῆς ἄμμου, ὡς
ὁ ἄνεμος νὰ ἐξαλείψῃ ἀμέσως τὰ γραφέντα. »

Χωρικός τις, ἔχων δίκην, ὑπῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν δι-
κηγόρον του, ὅστις τῷ εἶπε: « Φίλε μου, θέλεις χάσει τὴν
δίκην σου; ὁ νόμος σὲ καταδικάζει τυπικῶς ». Καὶ ταῦτο-
νόμως τῷ δεικνύει εἰς τὸν κώδικα τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος
νόμον. Ὁ χωρικός καιροφυλακτεῖ μίαν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ
δικηγόρος ἐξῆλθε τοῦ σπουδαστηρίου του διὰ τινὰ ὑπό-
θεσις, καὶ ὠφελοῦμενος ὑπὸ τῆς ἀπουσίας ταύτης, ξεσχί-
ζει τὸ φύλλον, εἰς τὸ ὅποιον εἶχε παρατηρήσει τὸν νόμον,
καὶ χάσας αὐτὸ βιαίως εἰς τὸ θυλάκιόν του, φεύγει κρυ-
φίως. Ὁ δικηγόρος συνηγόρησε μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ
ζωηρότητος, καὶ ἐκέρδησε τὴν δίκην· ἐξερχόμενος δὲ τοῦ
δικαστηρίου, ἀπαντᾷ τὸν χωρικὸν καὶ τῷ λέγει ὅτι ἐκέρ-
δησε τὴν δίκην, ἐναντίον τῆς γνώμης του καὶ παρ' ἐλπί-
δα. — ὦ! Κύριε δικηγόρε, ἀποκρίνεται ὁ χωρικός, πῶς
ἦτο δυνατόν νὰ χάσω, ἀφοῦ ἐκρυψά καλῶς τὸν νόμον, ὅς-
τις μὲ κατεδίκαζεν; Ἴδου, λάβετέ τον τῶρα, ὁπότε μὲ εἶνε
ἄχρηστος. » Καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ τὸ φύλλον, ὅπερ εἶχε
ξεσχίσει ἐκ τῆς νομικῆς βίβλου.

Νέος τις ἡγεμονόπαις, τελειώσας τὰς σπουδὰς καὶ τὰ
γυμνάσια του, ἠρώτησεν ἓνα τῶν θεραπόντων του, τί
ἔμαθε καλῆτερον ἀπὸ ὅλα του τὰ μαθήματα. Ὁ θεράπων
ἀπεκρίθη: « Τὸ ἰππεύειν, διότι μόνον οἱ ἵπποι σου δὲν σ'
ἐκολάκευσαν. »

Ἐρρίκος ὁ Δ', μαθὼν ὅτι περίφημός τις ἰατρὸς παραι-
τήσας τὸν Καθολικισμὸν ἔγεινε Καθολικός, εἶπεν εἰς τὸν
Δοῦκα Δεσουλλῶ, παρόντα ὅταν ἐλέχθη τὸ γεγονός: « Φίλε
μου, ἡ θρησκεία σου πνέει τὰ λείσθια, διὰ τοῦτο οἱ ἰατροὶ
τὴν ἐγκατέλιπον. »

Ὁ κύριος Σορβιέρους ἐταξίδευσεν μετὰ τινὰ ἀνόητον, τοῦ
ὀποῖου ὁ ἵππος προσέκοπτε καὶ ἐγονάτιζε κάθε ὀλί-
γον, καὶ ὁ ἀνόητος ἔλεγεν ἐκάστοτε εἰς τὸν ἵππον του
« Ὁ διάβολος νὰ σέσηκώτῃ! » Ὁ Σορβιέρους τὸν ἠρώτησε,
διὰ τί δὲν ἐπεκαλεῖτο τὸν Κύριον, ἀλλὰ τὸν διάβολον; —
« Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ! εἶπεν ἐκεῖνος, πῶς ἤμπορῶ νὰ
ἐπικαλεσθῶ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ἀφοῦ γέγραπται, ὅτι « Ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου πάντων γόνου κάμπτει; »

Κυρίως τις, ἔχων δίκην, ἐπεμψε πρὸς τὸν δικηγόρον του
διὰ τοῦ ὑπηρετοῦ τοῦ μίαν λίραν· ὁ ὑπηρέτης ἀντὶ ταύ-
της ἔδωκεν εἰς τὸν δικηγόρον ἄλλην κίβδηλον. Μετὰ δύο
ἡμέρας ὁ δικηγόρος, παρατηρήσας ὅτι τὸ δοθὲν εἰς αὐτὸν
νόμισμα ἦτο κίβδηλον, ὑπῆγε πρὸς τὸν πελάτην του καὶ
παρεπονῆθη δι' αὐτό· θυμώσας οὗτος ἐκάλεσε τὸν ὑπηρε-
την καὶ τῷ εἶπε: « Διὰ τί, ἄπιστε ἄνθρωπε, ἔδωκας εἰς
τὸν Κύριον τοῦτον ἀντὶ τοῦ κλοῦ νομίσματος, τὸ ὅποιον
σοὶ ἔδωκα, τὸ κίβδηλον τοῦτο; » Ὁ ὑπηρέτης ἀπεκρίθη:
« Κύριέ μου, εἶχον αὐτὸ τὸ κακὸν νόμισμα πρὸ ἔξ ἤδη
μηνῶν· βλέπων δὲ ὅτι δὲν ἤξιζε τίποτε, τὸ παρέδωκα
εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης. »

Γυνή τις παρεκάλεσε δυτικόν τινα Ἅγιον Ραβόννην καὶ
ἔταξεν εἰς αὐτὸν γενναῖον ἀφιέρωμα διὰ νὰ φέρῃ εἰς με-
τάνοιαν τὸν σύζυγόν της· τέσσαρας δὲ μετὰ ταῦτα
ἡμέρας ὁ σύζυγός της ἀπέθανε. Αὐτὴ δὲ ἔκραξε τότε:
« Πόσον μεγάλη εἶνε ἡ ἀγαθότης τοῦ ἁγίου Ραβόννη! δι-
δει περισσώτερον παρ' ὅ, τι τοῦ ζητοῦν. »

Αὐλικός τις ἠράσθη βασιλείσσης τινὸς τῆς Ἰσπανίας,
ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ δηλώσῃ πρὸς αὐτὴν τὸ αἰσθημᾶ
του. Ἡ βασίλισσα, ἐνοήσασα αὐτὸ, τῷ εἶπε μίαν ἡμέ-
ραν μεταξὺ λόγων ὅτι ἐπεθύμει νὰ τῇ στείλῃ τὴν εἰ-
κόνα ἐκείνης, τὴν ὅποιαν ἠγάπα. Ὁ αὐλικὸς τῇ ἐπεμψε
μικρὸν κάτοπτρον.

Ἀστεῖός τις ἐν Νεαπόλει αὐλικὸς εἶχε βιβλίον, εἰς τὸ
ὅποιον ἔγραψεν ὅλα τὰ λάθη εἰς ὅσα ὑπέπιπτον οἱ ἐπί-
σημοι σύγχρονοί του· μαθὼν τοῦτο ὁ βασιλεὺς τῆς
Νεαπόλεως, τὸν ἠρώτησεν ἂν τὸν εἶχε σημειωμένον εἰς
τὸ βιβλίον του. Ἀναδιψήσας αὐτὸ ὁ αὐλικὸς, εὔρε τὴν ἐξῆς
σημείωσιν: « Ἀνόητα ἔκαμεν ὁ βασιλεὺς νὰ στείλῃ Γερ-
μανὸν αὐλικὸν του εἰς Γερμανίαν μὲ δώδεκα χιλιάδας
φλωρία χρυσαῖ νὰ τῷ ἀγοράσῃ ἵππους. » Ὁ βασιλεὺς τότε
τῷ λέγει: « Ἄλλ' ἂν ἐπιστρέψῃ αὐτὸς ὁ Γερμανὸς καὶ
φέρῃ τοὺς ἵππους ἢ τὰ χρήματά μου, τί θὰ εἴπῃς τότε; —
Τότε, ἀπεκρίθη ὁ ἀστεῖος, θὰ ἐξαλείψω ἐκ τοῦ βιβλίου
μου τὸ ὄνομα τῆς Μεγαλειότητός σου, καὶ ἀνθ' ὕμῶν θὰ
γράψω τὸν Γερμανόν. »

Χωρικός τις, ἔχων δίκην μετὰ τινὰ τῶν γειτόνων του,
ἔφερον ἀγγεῖον πλήρες γάλακτος εἰς τὸν δικαστὴν, εἰς
τὸν ὅποιον ὁ ἀντίδικος εἶχεν ἤδη φέρῃ μικρὸν χοιρίδιον.
Ἀπολέσας τὴν δίκην ὁ πρῶτος, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ
λέγῃ, τί ἔγεινε λοιπὸν τὸ γάλα μου; Ὁ γραμματεὺς τοῦ
δικαστοῦ τῷ ἀπεκρίθη: « Τὸ ἔπιε τὸ χοιρίδιον τοῦ ἀν-
τιδίκου σου. »

ἐπιτετηδευμένη αὐτὴ παρομοίωσις τῶν τὰς καθιστᾶ ἔτι μᾶλλον γελοίας, καὶ ὁ μισθόβαρος οὗτος ψιττακισμὸς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης θίδει χώραν εἰς μυρία ἀνέκδοτα.

Περὶ τὸν νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ἱστορικὰ *bien merci*. — κα ρ ν ἦ μ τ ὁ κ τ ο υ ρ. — *Comment se porte* μ π ι λ λ ι α δ ἔ ρ ἄ γ ἄ; — *Voulez vous* κα ρ ν α μ π ἦ τ; — *Passez-moi la* τ ο υ ρ σ ο ὦ, κτλ. κτλ. ἄτινα προξενούσιν ἡμῖν ναυτίασιν, πολλῶν δὲ μᾶλλον τοῖς Γάλλοις.

Ἐν τούτοις ἰδοὺ δύο ἀνέκδοτα τῆς τραγελάφου ταύτης καὶ ἀνόστου ἀπομιμήσεως:

Κυρία τις ἐκ τῶν λίαν εὐσάρκων, περιγράφουσα εἰς τινα γειτόνισσαν τὴν διασκέδασιν τῆς ἐν τινι ἑορτῇ, εἰς ἣν ἦτο προσκεκλημένη, καὶ θέλουσα νὰ παραστήσῃ ὅτι κατεκουράσθη ἐκ τοῦ πολλοῦ χοροῦ, ἐξεφράζετο οὕτω: Σ α τ σ λ α ρ ἦ μ *frisés*, ἐ λ λ ε ρ ἦ μ *glacées*, ἄ γ λ α κ λ α ρ ἦ μ *bottinés, dansé dansé fatiguée* ὀ λ ὀ ο ὦ μ.

Ἐτέρω νεᾶνις, εἰς ἄκρον δυσειδῆς, γνωρίζουσα ἐπίσης ἀτελῶς νὰ ψιττακίξῃ τὴν Γαλλικὴν, ἐπειδὴ ἤκουεν ἀκαταπαύστως νὰ ἐπαινῶσι τοὺς ὠραίους ὀφθαλμοὺς γνωστῆς τινος ἄλλης κυρίας (*ses beaux yeux*), νομίζουσα ὅτι αἱ δύο αὐταὶ λέξεις ἦσαν μία καὶ μόνη καὶ ὅτι ἐστήμαινον ἀπλῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπεκρίθη πρὸς τινα ἐρωτήσασαν αὐτὴν περὶ τῆς ὑγείας τῆς: *j'ai mal à mes beaux yeux*.

Καὶ φαντασθῆτε πόσον ὠραῖοι εἶνε ὀφθαλμοί, ἔχοντες περὶ τὰς βλεφαρίδας τριπλοῦν ἔρκος λήμης (τσίμπλας)!

Πλὴν τοιαῦτα ἀνέκδοτα μῆπως δὲν ἀπαντῶνται καὶ παρ' ἡμῖν; Πόσαι ἐκ τῶν ψιττακισμῶν αὐτῆν τὴν γλῶσσαν μας Κυριῶν ὑποπίπτουσιν εἰς τοιαῦτα παρατράγωδα!

Μόλις ἐβδόμας παρῆλθεν ὅποτε ἐγελάσαμεν ὑπὲρ τὸ θεόν, ἀκούσαντες ἐν τινι συναστροφῇ Κυρίαν τινὰ, ἐρωτηθεῖσαν διατί δὲν λαμβάνει μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν τῶν γυναικῶν, νὰ ἀπαντᾷ ἀκκιζομένη: « Μὲ συγχωρεῖτε, πονεῖ ἡ δι ἄ λ ε κ τ ὁ σ μ ο υ. » Ἡ δυστυχὴς ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ ὅσον τὸ δυνατόν Ἑλληνιστὶ ὅτι ἔχει πόνον εἰς τὴν γλῶσσαν, (οὐχὶ γ λ ω σ σ α λ γ λ α ν).

Πόσοι τοιοῦτοι ἀήρετες ψιττακισμοὶ δὲν λαμβάνουν χώραν καὶ παρ' ἡμῖν; Καὶ τί ἄλλο κατήντησεν ἡ γλῶσσα (καὶ μάλιστα ἐν συναστροφῇ τινῶν ἐξόχως φίλων τοῦ συρμοῦ κυριῶν) εἰμὴ ἄλλη ἀρλεκίνου ἐνδυμασία; διότι σπανίως πλήττει τὰ ὦτα ἡμῶν φράσις, χωρὶς νὰ ἦνε παραγεμισμένη μὲ μίαν ἢ δύο γαλλικὰς λέξεις, ὅσας ὁ κακῶς ὀλλύμενος συρμὸς κατέστησεν εὐχρήστους παρ' ἡμῖν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, τίς δύναται νὰ διαφιλονεικήσῃ ὅτι πλείστας ὅσας μεταχειρίζομεθα εἰς τὴν καθομιλουμένην παρεφθαρμένας γαλλικὰς λέξεις; Τὸ παντζούριον π. χάρ. τί ἄλλο εἶνε εἰμὴ παραφθορὰ τοῦ *abat-jour*; — τὸ Λεπρέντης, τοῦ *Le prince* — τὸ βεντοῦκι, τοῦ *rendez-vous*, καὶ τόσα καὶ τόσα ἄλλα!

Πλὴν μὴ νομίσητε ὅτι ἡ κοινωνία ἡμῶν ἔχει ἀποκλειστικῶς τὸ προνόμιον τοῦ νὰ προσφέρῃ ἐκάστοτε διάφορα περιεργὰ συμβεβηκότα πολὺ τούτων παραδόξοτερα συμβαίνουσιν ἐκτὸς ἡμῶν παρασάγγας ὀλοκλήρους καὶ χιλιάδας μιλιῶν μακρὰν, εἰς τὸν ἔξ ω κ ὁ σ μ ο ν τὸν λεγόμενον Εὐ ρ ω π α ῖ κ ὦ ν.

Ἦκούετε βέβαια συνεχῶς περὶ συμβαινουσῶν ἐν Εὐρώπῃ μονομαχιῶν, (νοσήματος, τὸ ὅποσον μόνον ἐν στοιχείων χωρίζει ἀπὸ τὴν μανίαν,) καὶ πολλάκις διὰ τοῦ ψύ λ λ ο υ τ ὁ π ἦ δ η μ α, δι' ἐν ἀπλοῦν σ τ ρ α β ο κ ὦ τ τ α γ μ α. Ἀνέγνωτε συνεχῶς περὶ διαφορῶν εἰδῶν μονομαχίας, κατὰ διαφορῶν τρόπους καὶ διὰ πολυποικίλων ὄπλων ἐκτελουμένης· ἀλλ' ἴσως ποτὲ δὲν ἔτυχε νὰ ἀκούσητε περὶ ἐν α ε ρ ῖ ο υ μονομαχίας. Ἰδοὺ πῶς διηγεῖται τὸ συμβᾶν Εὐρωπαϊκῆς τῆς ἐφημερίδος:

« Ἐσχάτως δύο ἀεροναῦται, ὧν ὁ μὲν Ἀγγλος ὁ δὲ Πρωσσοσ, συνητήθησαν εἰς τὴν ἐν Νέα Ἰόρκῃ πλατεῖαν *John Woods*, ἔνθα ἀμφοτέρω διενουῶντο νὰ ἐπιχειρήσωσι δημοσίους ἀεροναυτικὰς ἐκδρομὰς· καὶ ἐπειδὴ, κατὰ τὸ Ἡσιόδειον ῥητόν, κ ε ρ α μ ε ὺ σ κ ε ρ α μ ε ἰ κ ο τ ἔ ε ι, οἱ δύο ἀντίπαλοι ἤλθον εἰς διένεξιν, καταντήσαντες μέχρι προκλήσεως μονομαχίας. Ἡ ἐκλογή τοῦ ὄπλου συνεζητήθη ἐπὶ πολὺ, καὶ μετὰ ζωηρὰν φιλονεικίαν, ἀπεφασίσθη ἵνα οἱ δύο μαχηταὶ ἐπιβῶσιν ἐπὶ δύο ἰδιαιτέρων ἀεροστάτων ἐφωδιασμένοι διὰ πιστολίων, ἄτινα ὤφειλον νὰ ἐκκενώσωσιν οὐχὶ κατ' ἀλλήλων ἀλλὰ κατὰ τῶν ἀεροστάτων. Πραγματικῶς οἱ δύο ἀεροναῦται, ἐπιβάντες δύο ὁμοίων ἀεροστάτων, ἠωρήθησαν εἰς ὕψος ἑκατὸν μέτρων, ὅτε διπλῆ ἐκπυροστοκρότησις, ἣν παρηκολούθησε πυκνὸς καπνὸς, ἀνήγγειλε τὸ τέλος τῆς μονομαχίας. Μετ' ὀλίγον ἐφάνη καταπίπτων τὸ ἐν τῶν ἀεροστάτων, ἐφ' οὗ ἐπέβαιναν ὁ Ἀγγλος μονομάχος, φέρων ἀπείρους πληγὰς. Ἀγνωεῖται δὲ τί ἀπέγεινεν ὁ συνεταῖρός του.

Ἐλπίζομεν ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς μονομαχίας θέλει φανῆ ἥρωϊκώτερον καὶ θέλει εὐαρεστήσει εἰς τοὺς κατὰ κερδὸν ὡς σπάνια μετέωρα ἀναφανομένους καὶ παρ' ἡμῖν ἱππύτας μονομάχους, πλείοτερον τῶν

λοιπῶν γελοίων μέσων, ἄτινα ἐπινοεῖ ἡ θρασυδειλία κατὰ τοιαύτας κρισίμου περιστάσεις. Ἐκαστος ἤκουσε βέβαια τὸ ἱστορικὸν τοῦ φαρμακοποιῦ ἐκείνου, ὅστις, προσκληθεὶς εἰς μονομαχίαν, παρουσιάσθη εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης μὲ δύο μεγάλα καταπότια τοῦ αὐτοῦ χρώματος, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ μὲν περιεῖχε τρομερὸν δηλητηριῶν, τὸ δὲ ἦτο πάντῃ ἀθῶον· ἀφῆκε δὲ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀντίπαλόν του, ἐξαιτούμενος εὐγενῶς τὴν προσήκουσαν συγγνώμην διὰ τὴν καινοτομίαν του ταύτην, καθότι δὲν ἐγνώριζε τὴν χρῆσιν οὐδενὸς ὄπλου. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ γεννάδας ἀντίπαλός του ἀπέφυγε μὲ εὐσχημον τρόπον τὴν ἀφόρητον δυσαρέσκειαν τοῦ νὰ καταπῆ τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο παρασκευάσμα, καὶ οὕτως ὁ καλὸς φαρμακοποιὸς ἀπηλλάγη πάσης περαιτέρω ὑποχρεώσεως.

Ἰδοὺ καὶ περιεργὸς τις ἀνακάλυψις, ἣν συνιστῶμεν εἰς τὰ τέκνα τοῦ Ἀσκληπιοῦ:

Ἰατρός τις Ἀγγλος, ἐννοῶν πόσον πολῦτιμος εἶνε ἡ ὑγεία τῶν Ἀσκληπιαδῶν πρὸς ὅλην μὲν τὴν ἀνθρωπότητα, ἰδίως δὲ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἱατροὺς, ἐφεύρε μέθοδόν τινα, δι' ἣς νὰ κερδαίνῃ πολλὰ χωρὶς νὰ κοπιᾷ. Ἀναγγέλλει λοιπὸν ὅτι ἐφήρμοσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ του σωλῆνα τινὰ ἐκ κ α ο υ τ σ ο ὦ κ, συνέχοντα τὸ προσκεφάλαιόν του μετὰ τῆς ἐξωτερικῆς πύλης τοῦ οἰκήματός του, ὥστε νὰ δύναται νὰ δίδῃ ἀκρόασιν καὶ συμβουλὰς πρὸς πάντα προσερχόμενον ἐν ὕρῃ νυκτὸς χωρὶς νὰ μετακινήται τῆς κλίνης του, νὰ ἐξέρχεται εἰς τὸ ὑπαιθρον καὶ νὰ θέτῃ εἰς κίνδυνον τὴν πολῦτιμον ὑγείαν του.

Πλὴν ἡ Ἀδελφὸν φαίνεται ὅτι εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν γῆ τῶν παραδόξων. Πόσας περιεργὸς τυφόντι ἰδιοτροπίας δὲν ἀπαντᾷ τις εἰς τὰ καθημερινὰ Ἀγγλικὰ φύλλα, καὶ ἰδιοτροπίας κινούσας πολλάκις ἄσβεστον γέλωτα!

Δὲν ἠδυνήθημεν νὰ κρατηθῶμεν τοῦ νὰ μὴ γελάσωμεν, ἀναγνόντες ἐσχάτως εἰς τινα ἐφημερίδα, ὅτι ἕτερος πάλιν Ἀσκληπιάδης ἐπέγραψεν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἰκήματός του μεγάλους γράμμασι τὰ ἐξῆς: « Ὁ προμηθεύων δὲ κ α ἄ σ θ ε ν ε ἰ τ ε θ ε ρ α π ε ὕ ε τ α ἰ δ ω ρ ε ἄ ν. »

Φαίνεται ὁ γεννάδας ἠθέλησε νὰ μιμηθῆ κατὰ τὴν συνθήκην ταύτην τοὺς δημοσιογράφους.

Πολλὰ τοιαῦτα ἀνέκδοτα τῆς ἡμέρας, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ξένων, ἔχομεν νὰ ἐκθέσωμεν, ἀλλὰ δι' ἔλλειψιν χώρου ἀναγκασόμεθα νὰ ἀναβάλωμεν αὐτὰ εἰς ἄλλοτε.

Α.—Ω.

ΑΙΝΙΓΜΑ 25.

Εἰς τὸν οὐρανὸν ὑψοῦμαι,
τὴν δὲ γῆν περιπετῶ·
ἴμεραν νύκτα δὲ κοιμοῦμαι,
ὅλους τοὺς ὑπηρετῶ.

Μὲ ταχύτητα ἀνέμου
παντοῦ τρέχω καὶ πετῶ,
ὑπηρετῆν δ' ὄπισθέν μου
μαῦρον Ἀραβὰ κρατῶ.

Τ' ὄλον μου ἀποτελοῦσι
διαιρέσεις μόνον τρεῖς,
ἡ οὐρά μου δὲ συρίζει
ὡς ὠραία ἀλγητρίς.

Εἰς τὴν κεφαλὴν μου φέρω
σύμβολον Ἑλληνικόν,
ἐξ ἑκατοντάδων πέντε
ἄθροισμ' ἀριθμητικόν.

Ἀναγνώστα, δὲν ἐλπίζω
περιπλέον ν' ἀπορῆς,
εἶνε δυνατόν εὐκόλως
εἰς τὴν κρίσιν νὰ μ' εὐρῆς.

Θ. ΜΠ.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΓΗ' ΑΡΙΘΜΟΝ 24 ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ.

Ἄγγελος, (γέλως).